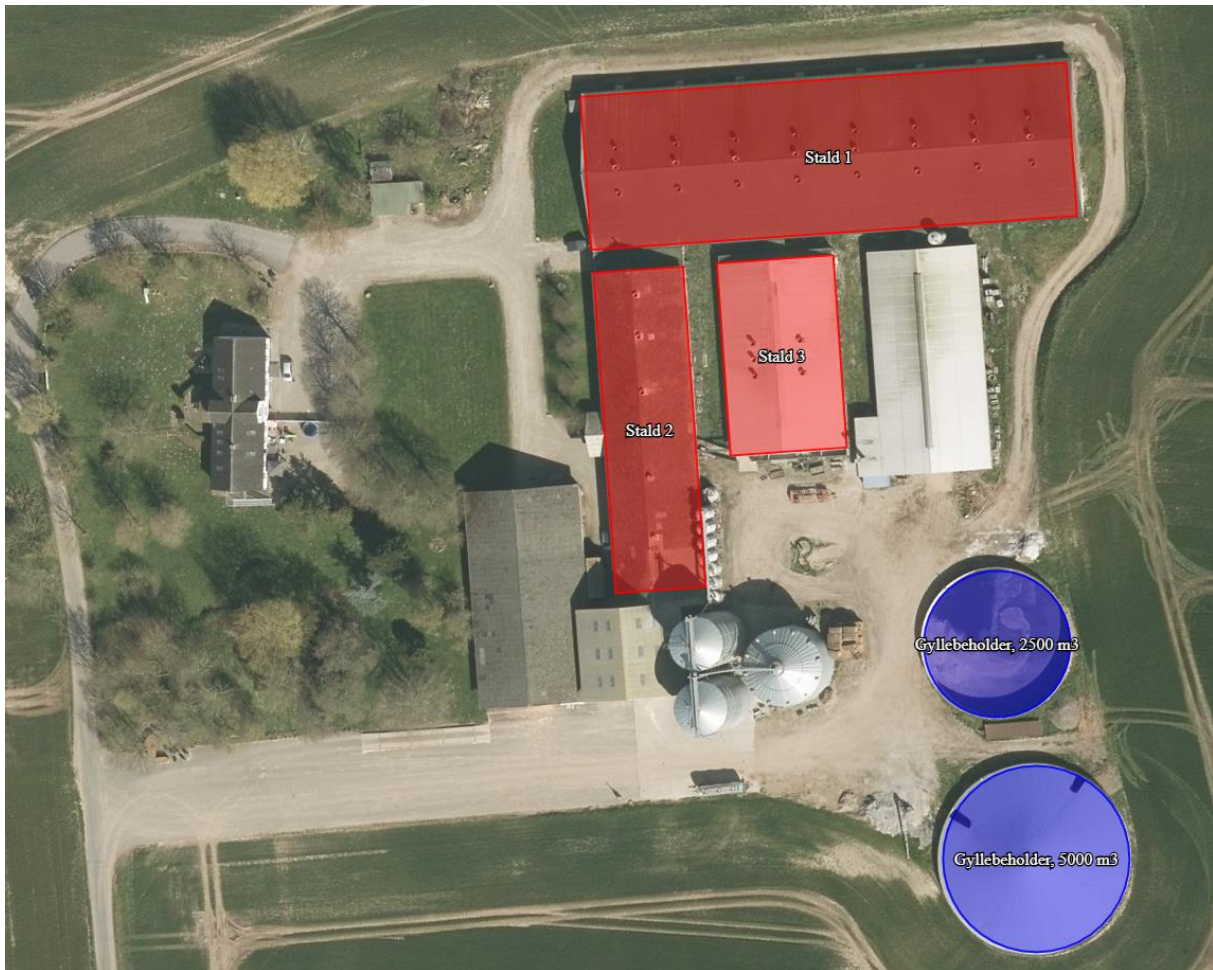

Miljøgodkendelse

§ 16 a stk. 1 miljøgodkendelse af
**Svineproduktionen på
Olufskærvej 51, 6100 Haderslev**

Meddelt den 28. oktober 2021

af

Haderslev Kommune

Baggrund og læsevejledning

Kobbelgaard ApS (c/o Gustav From Jessen, Løntvej 20, 6100 Haderslev) har ansøgt om § 16 miljøgodkendelse efter husdyrbrugloven^[1] til fortsat drift i eksisterende anlæg på ejendommen Olufskærvej 51, 6100 Haderslev.

Med ændringen af lovgivningen i 2017 skal miljøgodkendelser være baseret på antal kvadratmeter produktionsareal og dyretyper. Det maksimale antal dyr på produktionsarealet er fremover reguleret af de til enhver tid gældende dyrevelfærdsregler.

I de første tre kapitler af miljøgodkendelsen kan læses selve afgørelsen (A) herunder begrundelser for at stille vilkår, dernæst vilkårene, der skal overholdes netop for dette husdyrbrug (B), herefter de generelle juridiske forhold omkring afgørelsen, herunder klagevejledning (C). Derefter følger miljøkonsekvensrapporten (E), der er en vurdering af projektets (husdyrbrugets) påvirkninger på miljøet. Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af en kvalificeret og kompetent ekspert og i dialog med kommunen, og den danner grundlag for kommunens afgørelse og de stillede vilkår. Kapitel D indeholder relevante bilag.

Husdyrbruget er ikke tidligere miljøgodkendt. Jævnfør Haderslev Kommunes § 19f afgørelse fra 15. juni 2012 er der tilladelse til produktion af 48.515 smågrise (7,4-30,5 kg), dengang svarende til 226,86 DE. Seneste basis tilsyn er udført den 20. juli 2015, hvor den aktuelle produktion blev registreret som 44.415 smågrise og 700 slagtesvin/egen polteproduktion, dengang samlet svarende til 210,39 DE. Tilsynet gav ikke anledning til håndhævelse.

Ansøgningen er indsendt for at få godkendelse til at kunne producere efter de fleksible regler, hvor produktionsarealerne godkendes. Der skal ikke opføres nybyggeri. Produktionsarealet er uændret og er samlet på 3.880 m².

Bygningsmassen omfatter:

- Eksisterende Stald 1 på 2320 m² produktionsareal (stald i alt 2665 m²) til smågrise.
- Eksisterende Stald 2 på 840 m² produktionsareal (stald i alt 1028 m²) til smågrise og slagtesvin (polte).
- Eksisterende Stald 3 på 720 m² produktionsareal (stald i alt 801 m²) til smågrise.
- Eksisterende teltoverdækket gyllebeholder på 969 m² overfladeareal (5000 m³).
- Eksisterende gyllebeholder på 598 m² overfladeareal (2500 m³).
- Eksisterende fodersiloer: 3 udendørs siloer (2 gastætte samt 1 amerikaner) samt 7 glasfiber siloer.
- Eksisterende lavere silo til flydende gødning.
- Eksisterende bygning med udleveringsrum.
- Eksisterende foderlade.
- Eksisterende halmfyr.
- Eksisterende maskinhus.
- Eksisterende garage.

Ammoniakemissionen er på 4.933 kg NH₃-N. Da det er mere end 3.500 kg N, skal ejendommen godkendes efter § 16 a. Ejendommen er ikke et IE-brug, så der er krav om overholdelse af BAT-niveauet for ammoniakemission og ellers ikke andre BAT-krav (BAT = bedste tilgængelige teknik).

---

^[1] Husdyrbrugloven - Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. - - LBK nr. 520 af 01/05/2019

Registreringsblad

Husdyrbruget

Bedrift Cvr	40649441
Husdyrbrugets navn	Kobbelgaard Aps
Beliggenhedsadresse	Olufskærvej 51
Postnummer	6100
By	Haderslev

Ansøger

Ansøgersnavn	Kobbelgaard Aps
Ansøgeradresse	Løntvej 20
Ansøgerpostnummer	6100
Ansøgerby	Haderslev
Ansøgetelefon	51740374
Ansøger-email	jessen.g@slffarmer.dk

Konsulent

Konsulent Cvr	25399781
Konsulent virksomhedsnavn	SvineRådgivningen I/S
Konsulentnavn	Kira Langkjer
Konsulentadresse	Birk Centerpark 24
Konsulentpostnummer	7400
Konsulentby	Herning
Konsulenttelefon	24258165
Konsulent-email	kjj@sraad.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	5100008360
CHR numre	

Matrikler på ejendomsnummer

Matrikel: 771 - Hejsager, Halk
Matrikel: 775 - Hejsager, Halk
Matrikel: 153 - Lunding, Starup
Matrikel: 15d - Lunding, Starup
Matrikel: 289 - Lunding, Starup
Matrikel: 308b - Lunding, Starup
Matrikel: 7 - Lunding, Starup
Matrikel: 124b - Vandling, Starup

Godkendelsen er udarbejdet af:

Haderslev Kommune

Landbrugsgruppen

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af:

Kortmateriale: Haderslev Kommune / Geodatastyrelsen

Sagsbehandler:

Sagsnummer: 20/7125

KS: msh

NIRAS, Hanne Quvang Jacobsen

Kira Langkjer, Svinerådgivningen I/S

Indholdsfortegnelse

Indhold

Baggrund og læsevejledning	2
Registreringsblad	3
Indholdsfortegnelse	4
A. Afgørelse	6
1) Baggrund for afgørelsen	7
2) Kommunens begrundelse for de stillede vilkår	7
3) Samlet vurdering	14
4) Andre tilladelser og dispensationer	14
5) Udnyttelsesfrist	14
6) Revurdering af miljøgodkendelsen	14
7) Retsbeskyttelse jf. Husdyrbrugloven § 39-40	14
B. Vilkår for husdyrbruget	15
Generelle vilkår	15
Indretning og drift	15
Opbevaring og håndtering af husdyrgødning	15
Øvrige emissioner (lugt, støj, lys, støv og skadedyr)	16
Reststoffer og affald	17
Ressourceforbrug	18
Uheld	18
Egenkontrol	18
C. Offentlighed og klagevejledning	19
Annoncering af ansøgningen om miljøgodkendelse	19
Høring af parter om udkastet til miljøgodkendelse	19
Annoncering af afgørelse	20
Klagevejledning	21
Civilt søgsmål	21
D. Bilag	22
Bilag 1: Oversigtskort	22
Bilag 2: Produktionsarealer	25
Bilag 3: Afløbsplan	27
E. Miljøkonsekvensrapport til § 16 a stk. 1	28

A. Afgørelse

Haderslev Kommune meddeler miljøgodkendelse efter husdyrbruglovens § 16 a stk. 1 på Olufskærvej 51, 6100 Haderslev, matrikel 7 Lunding, Starup, til fortsat produktion i eksisterende anlæg med de stillede vilkår.

Miljøgodkendelsen omfatter hele husdyrbruget. Det vil sige alle de eksisterende anlæg.

Godkendt eksisterende produktionsareal:

- Eksisterende Stald 1 på 2320 m² produktionsareal (stald i alt 2665 m²) til smågrise.
- Eksisterende Stald 2 på 840 m² produktionsareal (stald i alt 1028 m²) til smågrise og slagtesvin (potte).
- Eksisterende Stald 3 på 720 m² produktionsareal (stald i alt 801 m²) til smågrise.

Godkendt eksisterende gødningsoptbevaringsareal:

- Eksisterende teltoverdækket gyllebeholder på 969 m² overfladeareal (5000 m³).
- Eksisterende gyllebeholder på 598 m² overfladeareal (2500 m³).

Andre driftsanlæg på ejendommen:

- Eksisterende fodersiloer: 3 udendørs siloer (2 gastætte samt 1 amerikaner) samt 7 glasfiber siloer.
- Eksisterende lavere silo til flydende gødning.
- Eksisterende bygning med udleveringsrum.
- Eksisterende foderlade.
- Eksisterende halmfyr.
- Eksisterende maskinhus.
- Eksisterende garage.

Figur 1: Situationsplan over bygningernes anvendelse

Der er ikke tidligere meddelt miljøgodkendelse til landbruget. Når denne godkendelse tages i brug, bortfalder Haderslev Kommunes § 19f afgørelse fra 15. juni 2010 om tilladelse til produktion af 48.515 smågrise (7,4-30,5 kg), dengang svarende til 226,86 DE.

1) **Baggrund for afgørelsen**

Haderslev Kommune meddeler godkendelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Haderslev Kommune vurderer at miljøgodkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, sikrer at husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet eller andre væsentlige gener.

Godkendelsen er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i ansøgningsmaterialet, skema 216804 version 4 og miljøkonsekvensrapporten i kapitel D.

Historik

I henhold til §§ 30 og 33 i godkendelsesbekendtgørelsen, skal den ansøgte ammoniakdeposition og lugtemission vurderes ud fra en sammenligning med den lovlige drift på ansøgningstidspunktet (nudriften) og for 8 år siden (i 2012).

Nudrift

Husdyrbruget er ikke tidligere miljøgodkendt. Jf. Haderslev Kommunes § 19f afgørelse fra 15. juni 2012 er der tilladelse til produktion af 48.515 smågrise (7,4-30,5 kg), dengang svarende til 226,86 DE. Seneste basis tilsyn er udført den 20. juli 2015, hvor den aktuelle produktion blev registreret som 44.415 smågrise og 700 slagtesvin/egen polteproduktion, dengang samlet svarende til 210,39 DE. Tilsynet gav ikke anledning til håndhævelse.

Den tilladte produktion finder sted i 3 staldanlæg, to af staldene er med drænet gulv og spalter og den ene af staldene er toklimastald med delvis spaltegulv.

8 års drift

Den tilladte drift i 2012 var den samme som nudriften.

Ansøgt drift

Haderslev Kommune har i 2020 modtaget ansøgning om miljøgodkendelse til stort set uændret drift i eksisterende anlæg på ejendommen Olufskærvej 51, 6100 Haderslev.

Ansøgningen er indsendt for at få godkendelse til at kunne producere efter de fleksible regler, hvor produktionsarealerne godkendes. Der skal ikke opføres nybyggeri. Produktionsarealet er uændret og er samlet på 3.880 m². Der søges dog om en ganske lille ændring, idet det ønskes, at der kan være plads til egen polteproduktion i en lille del af det eksisterende staldareal i smågrisestalden (stald 2).

Erhvervsmæssigt nødvendigt

Da der ikke opføres ny bebyggelse, er der ikke krav om vurdering af erhvervsmæssig nødvendighed for nye bygninger.

2) **Kommunens begrundelse for de stillede vilkår**

Vilkårene til drift og egenkontrol tager udgangspunkt i det ansøgte projekt og Miljøkonsekvensrapporten og kommunens samlede vurdering.

Ansøgers beskrivelse af de tekniske og miljømæssige forhold og vurdering af projektet ses i Miljøkonsekvensrapporten (forkortet til MKR) i kapitel D.

Generelle vilkår

Denne miljøgodkendelse omfatter udelukkende anlægget på adressen Olufskærvej 51, 6100 Haderslev.

Kommunen stiller vilkår om, at det er den ansvarlige for driften af anlægget, som er ansvarlig for at overholde miljøgodkendelsens vilkår. På afgørelsestidspunktet er det Kobbegaard ApS v/ Gustav From Jessen, som er ansvarlig for driften.

For at sikre, at tilladelsens vilkår er tilgængelige for de ansatte, stilles der vilkår om, at miljøgodkendelsen og beredskabsplanen skal foreligge på ejendommen.

Indretning og drift

Husdyrhold, produktionsareal og staldsystem

Situationsplan med angivelse af placering fremgår af nedenstående figur 2 og oversigtskortet i Bilag 1. Produktionsarealerne fremgår af Bilag 2.

Figur 2: Situationsplan over placering af stalde med produktionsareal. Bygningen øst for stald 3 er udlevering.

Miljøpåvirkningen med ammoniak og lugt afhænger af produktionsarealets og gødningsopbevaringsarealets størrelse, af dyresammensætningen og de anvendte staldsystemer samt af den anvendte teknologi. For at have en mulighed for produktion af polte, er der søgt om flexgruppe "slagtesvin og smågrise" i en mindre del af stald 2 på et produktionsareal på 140 m² ud af det samlede produktionsareal på 840 m². Kommunen stiller derfor vilkår til disse forhold for at sikre, at miljøpåvirkningerne fra ejendommen fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen.

Der søges om uændret drift i eksisterende anlæg på ejendommen. Der skal ikke opføres nybyggeri. Produktionsarealet er uændret og er samlet på 3.880 m².

Der gøres opmærksom på, at arealer, hvor der eventuelt går dyr midlertidigt, og som ikke er medregnet som produktionsarealer, skal rengøres iht. godkendelsesbekendtgørelsens § 38. Det er i denne sag hovedsageligt

arealerne i eksisterende bygning med udleveringsrum (ca. 860 m²), hvor der jf. tilsynsoplysninger er plads til 1200 grise. Det er oplyst, at grisene samles og vil være opstaldet i udleveringsrummet i 3-4 timer. I denne opstaldningsperiode, synes dyrene af dyrlæge inden dyrene læsses på lastbiler. I udleveringsrummet har dyrene adgang til vand. Efter læsning af grisene, vaskes udleveringsrummet med højtryksrensere. Der stilles vilkår om at der ikke må være produktionsarealer i bygningen med udleveringsrum.

Beliggenhed

De fastsatte afstandskrav i henhold til §§ 6, 7 og 8 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug gælder for etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg, der medfører forøget forurening.

Der skal ikke opføres nye bygninger, og produktionsarealerne på denne ejendom ligger i eksisterende stalde, og der udvides ikke med yderligere produktionsarealer i de eksisterende bygninger. Ejendommens vandboring er beliggende 3-7 m fra stald 1 og 2, hvilket ikke lever op til afstandskravet på 25 m. I det der er tale om eksisterende forhold er det derfor ikke relevant at behandle afstandskravene i §§ 6, 7 og 8 yderligere.

Landskabelige værdier

Da der ikke skal opføres ny bebyggelse i forbindelse med miljøgodkendelsen, vil påvirkning af de landskabelige værdier være uændret. Det er derfor ikke relevant at vurdere de landskabelige værdier yderligere.

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Der stilles vilkår om, at de ansøgte beholdere skal anvendes, da ammoniakemissionen er beregnet ud fra dem.

Den eksisterende gyllebeholder på 5.000 m³ er jf. byggetilladelse fra 8. november 2005 etableret med teltoverdækning. Der er et notat i sagen om at afstand til nabo er 270 m. Der er i 2005 ikke fremsat et specifikt krav om overdækning. I ansøgningen om miljøgodkendelse er der ikke beregnet ammoniakemissionseffekt for teltoverdækningen. Der stilles derfor ikke teknologi-vilkår for teltoverdækning. Så længe der er teltoverdækning, skal det fungere efter hensigten, dvs. der må kun være åben luge i forbindelse med omrøring, og flænger skal repareres straks.

Ifølge § 11 i husdyrgødningsbekendtgørelsen vil en opbevaringskapacitet svarende til mindst 9 måneders produktion normalt være tilstrækkelig til, at udbringningen og gødningsanvendelsen kan ske i overensstemmelse med de generelle miljøregler. Dog skal der være minimum 6 måneders kapacitet.

Ifølge DMI kan der i fremtiden forventes mere nedbør, efterhånden som klimaet bliver varmere, og nedbøren falder særligt om vinteren. Der kan forventes mere regn, flere stormfloder og flere kraftige skybrud; Og det kan ikke undgås, at markerne bliver vådere og oversvømmede, så der ikke altid kan køres på markerne og udbringes gylle som hidtil forventet. Det skal der tages højde for, så overfyldte gylletanke undgås. Der skal derfor tilstræbes en opbevaringskapacitet til mere end 9 måneder.

Ifølge normtal fra SEGES (Håndbog til produktionsplanlægning 2015) produceres per 10 smågrise (7,1-31 kg) 1,33 t gylle inklusiv vand; (4900 x 1,33 = 6517 t år), svarende til 543 t om måneden. 9 mdr. opbevaringskapacitet kræver derfor 4.888 t, hvilket kan opbevares i gyllebeholderen på 5.000 m³.

Gødningsproduktionen er relateret til antal dyr og ikke til m² produktionsareal. Denne § 16 a miljøgodkendelse stiller ikke krav om dyrenes maksimale antal, og ejendommens opbevaringskapacitet beregnet i måneder kan derfor variere år for år.

Den samlede opbevaringskapacitet i gyllebeholdere på ejendommen svarer til 8.000 m³, hertil kommer kapacitet i kanaler under stalddene. Haderslev Kommune har ved det seneste basistilsyn i 2015 vurderet, at der er tilstrækkelig kapacitet (17 mdr.) og vurderer, at der fortsat vil være tilstrækkelig kapacitet. Dette kontrolleres ved tilsynene.

For at sikre mod spild på jorden stilles der vilkår om overpumpning til gyllevogn og om opsyn under påfyldningen og opsamling af eventuelt spild.

Foderopbevaring

Foderkorn opbevares i udendørs siloer og blandes i foderlade til besætningen. Siloen nord for udleveringsbygningen benyttes ikke længere. Der stilles ikke vilkår til opbevaring af foder.

Øvrige emissioner

Lugt

I ansøgningssystemet er beregnet en teoretisk geneafstand for de 3 genekriterier (beboelsestyper): byzone, enkelt beboelse, og samlet bebyggelse i landzone.

Naboejendomme med landbrugspligt eller ejendomme ejet af ansøger er ikke omfattet af genekriterierne for lugt.

Geneafstanden (korrigeret geneafstand) er den minimumsafstand, der skal være fra et anlæg til de 3 beboelsestyper, for at genekriteriet ikke overskrides. Haderslev kommune vurderer, at de afsatte punkter for de tre beboelsestyper er korrekte, og at afskæringskriteriet for lugt til alle naboer overholdes, se MKR i afsnit D. Der er ikke behov for at regne med kumulation fra andre husdyrbrug.

Konsekvensafstanden er beregnet til 1015 m ud fra det samlede dyrehold og bruges til at afgrænse hvilke naboer, der får tilsendt udkastet i nabohøringen.

For alle husdyrbrug gælder, at lugtemissionen kan begrænses ved at opretholde en god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejds gange skal tilrettelægges således, at dannelse af lugtende stoffer minimeres. På baggrund heraf stiller Haderslev Kommune vilkår vedrørende rengøring af stalddanlæg og ventilation med henblik på at sikre, at lugtgener begrænses mest muligt.

Der stilles desuden vilkår om, at der ikke må være væsentlige lugtgener, dvs. gener, som kommunen vurderer, er væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen. Hvis lugtgener opstår, skal årsagen undersøges og rettes.

Gyllebeholderne ligger 270-300 fra nærmeste nabobeboelse, hvilket ikke karakteriseres som værende tæt på. Det vurderes ikke at være relevant med vilkår om ikke at omrøre beholderne i weekender og på helligdage for at nedsætte lugtgener fra omrøringen.

Støj

På baggrund af ejendommens lokalisering vurderes det, at støjen fra anlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omkringliggende nabobeboelser. Kommunen vurderer, at støjen ikke vil overstige miljøstyrelsens vejledende maksimums grænser på 55 dB dag / 45 dB aften / 40 dB nat ved nabobeboelse.

De vejledende støjgrænser stilles som vilkår. Der anføres vilkår for tre forskellige boligtyper, ud fra miljøstyrelsens vejledende grænser. Det bemærkes, at brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne, hvorimod kørsel på matriklen ved ejendommens bygninger skal overholde grænserne.

I vilkåret indgår, at overholdelse af støjgrænserne skal kunne dokumenteres.

Det fremgår af ansøgningen at der er indendørs og udendørs kompressor. Den udendørs kompressor er afskærmet af bygninger. Det vurderes ikke at den udendørs kompressor eller andre forhold på ejendommen, vil give anledning til væsentlige rystelser ved naboer. Haderslev Kommune vurderer derfor, at rystelser ikke vil give anledning til væsentlige gener, og der stilles ikke vilkår til rystelser.

Lys

Det vurderes, at lysforhold på ejendommen ikke vil få en væsentlig indvirkning på landskabet eller være til væsentlig gene for omkringboende i de mørke timer.

Der stilles vilkår om, at lys ikke må være til væsentlig gene. Det er Haderslev kommune, der vurderer, om en gene er væsentlig.

Transporter

Der sker ikke ændringer i transportmønstret til ejendommen. Interne transportveje ligger ikke direkte op ad naboejendomme. Interne transporter vurderes således ikke at give anledning til gener for omkringboende, og der stilles ingen særlige vilkår i forhold til transport.

Eventuelle støjgener fra transport på ejendommens matrikel er omfattet af støjvilkårene, og det vurderes, at støjvilkårene ved naboer vil blive overholdt, og at transporten i øvrigt ikke vil give anledning til væsentlige gener, som ikke kan accepteres, når man bor på landet.

Transport på offentlig vej kan ikke reguleres i miljøgodkendelsen.

Støv

Der henvises til god landmandspraksis. Det vil sige, at al transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, specielt når det foregår på grusveje og planlægges således, at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Der stilles vilkår om, at der ikke må opstå væsentlige støjgener for de omkringboende. Transporter fra Olufskærvej og hen til ejendommens bygninger går ikke forbi nabobeboelser, og de vurderes ikke at forårsage støjgener. Indblæsning af foder til fodersiloer sker i god afstand fra naboer og kværn til foder er placeret indendørs i foderlade. Håndtering af foder vurderes ikke at forårsage støjgener for eksterne omgivelser.

Skadedyr

Det skal søges at minimere gener fra fluer og skadedyr, hvilket fastholdes gennem vilkår om ryddelighed, om foderopbevaring og om at overholde retningslinjer for fluebekæmpelse. Husdyrbrug skal følge retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi om at forebygge og bekæmpe forekomsten af skadedyr på husdyrbrugets anlæg, så disse skadedyr ikke kommer til at genere husdyrbrugets naboer. Link: [retningslinier-for-fluebekæmpelse.pdf](#) (mst.dk).

Konstateres der rotter på ejendommen, skal det straks meddeles til kommunen, så bekæmpelse kan iværksættes. Link: [Vejledning om forebyggelse og bekæmpelse af rotter 2019](#) (mst.dk).

Reststoffer og affald

Affald

Opbevaring og bortskaffelse af affald skal ske i overensstemmelse med Haderslev Kommunes REGULATIV FOR ERHVERVSAFFALD.

Der stilles ikke vilkår til at sikre dette, da husdyrbruget som virksomhed i Haderslev Kommune er forpligtet til at overholde de gældende retningslinjer i affaldsregulativet.

Regulativet for erhvervsaffald kan findes på kommunens hjemmeside <https://docplayer.dk/4257093-Haderslev-kommune-regulativ-for-erhvervsaffald.html>

Der gøres desuden opmærksom på, at reglerne om opbevaring af "olie, kemikalier og affald herfra" er beskrevet i Haderslev Kommunes Forskrift for opbevaring af farligt affald og kemikalier, se mere på <https://www.haderslev.dk/media/1327/forskrift-for-opbevaring-af-farligt-affald-og-kemikalier-enderlig-juni-2015.pdf>

I forskriften står også, at spild af olie, kemikalier og flydende farligt affald skal opsamles straks. Der skal til enhver tid forefindes opslugningsmateriale på virksomheden. Alt opsamlet spild indeholdende olie og kemikalier (herunder grus, savsmuld eller lignende anvendt til opslugning) skal opbevares og bortskaffes som farligt affald.

Læs desuden om "Affaldssortering i Landbruget" i folderen <https://www.haderslev.dk/media/1324/folder-affaldssortering-landbruget.pdf>

Vi henviser i denne forbindelse også til, at det kun er tilladt at benytte affaldstransportører, til håndtering af genanvendelige affaldsfraktioner, der er registreret i Energistyrelsens affaldsregister. Se nærmere på Energistyrelsens hjemmeside <https://affaldsregister.ens.dk/Default.aspx>

Døde dyr

Der stilles vilkår til opbevaring af døde dyr, da hensynet til lugtgener og uhygiejniske forhold vurderes at være en skærpelse af de gældende regler om døde dyr, som står i bekendtgørelse nr. 558 fra 2011.

Spildevand

For at mindske risikoen for udledning af forurenende stoffer såsom foderrester, olie og gødning, stilles der vilkår om, at foder ikke må kunne udledes til jord og grundvand, om at eventuel vask af maskiner skal foregå med opsamling af vaskevandet eller på vegetation. Der vaskes ikke maskiner ifølge ansøgningen.

Vask af sprøjtemiddeludstyr skal følge reglerne i Vaskepladsbekendtgørelsen nr. 1401 fra 2018.

Åbne nedløbsbrønde skal sikres, så der ikke kan udledes forurenende stoffer til vandløb.

Der sker ikke ændringer med hensyn til afledning af tagvand, da der ikke foretages bygningsmæssige ændringer. Tagvand ledes til eksisterende dræn og videre til Lunding Bæk. Spildevand fra beboelsen afledes via septiktank og minirenselanlæg, se Bilag 3.

Olie og diesel

Opstilling og afmelding af olietanke reguleres i henhold til olietanksbekendtgørelsen (nr. 1257/2019).

Haderslev Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår til opbevaring af olie/diesel for at undgå forurening af jord og grundvand ved uheld. Der stilles vilkår om, at beholderne skal sikres mod påkørsel. Med disse forholdsregler mindskes risikoen for en punktforurening som følge af uheld under håndtering af olie.

Kemikalier og andre stoffer

Opbevaring og håndtering af miljøfarlige stoffer vurderes ikke at være til risiko for miljøet, under forudsætning af overholdelse af vilkåret om vask af maskiner og vilkåret om opsamling af spild af kemikalier.

Natur

Haderslev Kommune har vurderet, at naturvurderingerne i Miljøkonsekvensrapporten er fyldestgørende, det vurderes, at naturområder, Natura 2000 og Bilag IV-arter ikke vil blive påvirket af projektet, se kapitel D. Der stilles ingen skærpene vilkår.

Habitatbekendtgørelsen

Ifølge habitatbekendtgørelsen er kommunen forpligtet til at lave en række vurderinger i forhold til Natura 2000-områderne og bilag IV-arterne, før den kan udstede en miljøgodkendelse efter husdyrbrugloven. Kommunen skal foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Nærmeste Natura 2000-område er Lillebælt ca. 3,5 km sydøst for produktionsanlægget (Natura 2000-område nr. 112, Habitatområde nr. 96, Ramsarområde nr. 15 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 47). For habitatområder og fuglebeskyttelsesområder er beskyttelsen baseret på en række arter og naturtyper. Listen over disse arter og naturtyper kaldes områdets udpegningsgrundlag.

Der er ikke fundet Bilag IV-arter indenfor en radius på ca. 1 km fra ejendommen (Miljøportalen).

Det ansøgte projekt med stort set uændret drift i eksisterende anlæg medfører ikke en væsentlig øget udledning af ammoniak. Ammoniakdepositionen på Natura 2000-området overskrider ikke grænseværdien for væsentlig påvirkning af naturen. Samtidig indebærer projektet ikke andre ændringer som Haderslev kommune vurderer vil beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for bilag IV-arter.

Samlet set vurderes ammoniakdeposition fra anlægget i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition eller det ansøgte projekt i øvrigt ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV. Påvirkningen fra anlæggets ammoniakdeposition er dermed i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 1 samt § 10, stk. 1, og kræver ikke udarbejdelse af konsekvensvurdering efter habitatbekendtgørelsens regler herom.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Ammoniakemissionen er på 4.933 kg NH₃-N (stald plus lager). Ejendommen er ikke et IE-brug, så der er krav om overholdelse af BAT-niveauet for ammoniakemission og ellers ikke andre BAT-krav.

BAT Ammoniakemission

Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) i forhold til ammoniakemission fra anlægget er omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniakemission, der må komme fra husdyrbruget.

Den faktiske ammoniakemission er på 4.933 kg NH₃-N/år, og idet det samlede BAT-krav på baggrund af maksimale grænseværdier er beregnet til 4.933 NH₃-N/år (stalde + lager), overholder husdyrbrugets valg af bedste tilgængelig teknologi (BAT) det beregnede krav.

De anvendte virkemidler er de eksisterende staldtyper.

Der stilles derfor ikke vilkår vedrørende BAT udover fastholdelse af de ansøgte staldtyper.

Ressourceforbrug

Energi og vand

Elforbruget er ifølge SEGES's normtal (Håndbog til driftsplanlægning 2015) angivet til 2 kWh pr 30 smågrise. Altså kan der forventes et samlet energiforbrug på (49 k/30 x 2 kWh) i alt ca. 3.267 kWh årligt.

Vandforbruget er ifølge SEGES's normtal (Håndbog til driftsplanlægning 2015) angivet til 143 l per 30 smågrise. Altså kan der forventes et samlet vandforbrug på ca. 7.007 m³ vand årligt.

For at begrænse spild af ressourcer, stiller Haderslev Kommune vilkår om at registrere el- og vandforbruget og om at vedligeholde vandinstallationerne.

Desuden skal elinstallationerne og ventilationsanlæg efterses mindst hvert 5. år, og belysningen skal skiftes til lavenergi, når næste udskiftning er påkrævet.

Uheld

Kommunen vurderer, at den nødvendige reaktion ved uheld skal være lettilgængelig og genopfriskes jævnligt. Der stilles derfor vilkår om beredskabsplan på ejendommen.

Der er i det ansøgte redegjort for forebyggelse af uheld m.v. ved at der er udarbejdet en beredskabsplan. Der stilles vilkår omkring tilgængelighed og revision af husdyrbrugets beredskabsplan, idet det vurderes at regelmæssig revision og planens synlighed er medvirkende til at skabe bevidsthed om og derved forebyggelse af uheld. Det er ejerens pligt, at medarbejderne har kendskab til indholdet af beredskabsplanen.

Egenkontrol

Egenkontrollen indeholder dokumentation for den løbende overholdelse af vilkårene.

I godkendelsen fastsættes derfor egenkontrolvilkår om at der skal være dokumentation for, at el- og vandforbrug registreres samt at der kan fremvises kontrolrapport for elinstallationer og ventilationsanlæg.

Vilkårene i denne tilladelse vil løbende blive gennemgået af tilsynsmyndigheden (kommunen) sammen med driftsherren ved miljøtilsyn.

Alternativer til det ansøgte projekt

I miljøkonsekvensrapporten beskrives at der ikke bygges nyt, hvorfor der ikke vurderes på væsentlige alternativer. Haderslev Kommune vurderer, at der med den ansøgte overgang til nyeste lovgivning i eksisterende stalde ikke sker en forøget miljøbelastning og idet der ikke bygges nyt eller udvides, er det ikke relevant at vurdere yderligere på alternativer til det ansøgte projekt.

3) **Samlet vurdering**

Haderslev Kommuner vurderer, at der med de stillede vilkår, kan meddeles miljøgodkendelse til husdyrbruget.

Haderslev Kommune har inddraget ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten i sagsbehandlingen, og har inddraget relevante oplysninger, der er fremkommet via høringerne i forbindelse med forannoncering af ansøgningen og i forbindelse med udkastet. Haderslev Kommune har på denne baggrund undersøgt projektets indvirkning på miljøet. Den begrundede konklusion med de relevante vilkår er indarbejdet i denne godkendelse.

På baggrund af de stillede vilkår og ovenstående begrundelse for og særkender på husdyrbruget er det Haderslev Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt overholder anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at projektet ikke indebærer væsentlige indvirkninger på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart overfor næringsstofpåvirkning
- Jord, grundvand og overfladevand
- Lugt-, støj-, rystelser-, støv-, flue-, transport-, og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion mv.

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene Husdyrbrugloven, Lov Bek. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. 2256 af 29. december 2020, samt miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold.

Miljøgodkendelsen er kun en del af det retsgrundlag som husdyrproduktionen er underlagt. Gældende lovgivning og generelle regler for driften af en landbrugsejendom og håndtering af diverse produkter anvendt på ejendommen forudsættes kendt og skal følges.

4) **Andre tilladelser og dispensationer**

Haderslev Kommune gør opmærksom på, at den meddelte godkendelse udelukkende omfatter forholdet til miljølovgivningen. Såfremt det er relevant, skal der derfor f.eks. søges særskilt om separat byggetilladelse og nedsivningstilladelse til afledning af tagvand hos Haderslev Kommune.

5) **Udnyttelsesfrist**

Miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra godkendelsen er meddelt.

Da godkendelsen ikke vedrører et byggeri, anses godkendelsen som fuldt udnyttet, når den bliver meddelt. Hvis godkendelsen eller tilladelsen kun er udnyttet delvist, bortfalder den del, der ikke er udnyttet.

6) **Revurdering af miljøgodkendelsen**

Virksomhedens miljøgodkendelse skal ikke revurderes.

7) **Retsbeskyttelse jf. Husdyrbrugloven § 39-40**

Med denne miljøgodkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse af vilkårene for husdyrbrugets indretning og drift. Retsbeskyttelsen gælder indtil 2029.

B. Vilkår for husdyrbruget

Denne miljøgodkendelse meddeles på nedenstående vilkår. Vilkårene skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor miljøgodkendelsen udnyttes.

Vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, som er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, der generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår, men skal alligevel være opfyldt.

Generelle vilkår

1. Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet husdyrgodkendelse.dk skema nr. 216804 version 4 og med de ændringer og vilkår, der fremgår af miljøgodkendelsen.
2. Miljøgodkendelse og beredskabsplan skal altid være at finde på ejendommen, enten udskrevet eller digitalt. Indholdet skal være driftsleder bekendt. Relevante vilkår i miljøtilladelsen samt beredskabsplanen skal være medarbejderne bekendt.

Indretning og drift

Husdyrhold, produktionsareal og staldsystem

3. Husdyrbrugets anlæg, stalde og produktionsarealer skal være i overensstemmelse med nedenstående tabel 1, og placeret som vist på figur 2 og i bilag 1 samt med produktionsarealerne som vist på bilag 2.

Stalde og produktioner							Produktions-areal %
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)	
Ansøgt drift							
Stald 1	2665	Mekanisk ventilation	6 m	(#257051) Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%)	0	2320	
Stald 2	1028	Mekanisk ventilation	6 m	(#406688) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv (#257052) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0 0	140 700	
Stald 3	801	Mekanisk ventilation	6 m	(#257053) Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%)	0	720	
Sum						3880	

Tabel 1: Stalde og produktioner på ejendommen

4. Flexgruppen er defineret således:

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen
Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv
Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv
Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv

Tabel 2: Tilladte flexgrupper

5. Der må ikke være produktionsarealer i bygningen med udleveringsrum.

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

6. Husdyrbruget skal anvende følgende opbevaringsanlæg; vist i tabel 3 og placeret som vist på figur 2 og bilag 1.

Lagre med flydende husdyrgødning		
Lagernavn	Overfladeareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift		
Gyllebeholder, 5000 m ³	969	387,7
Gyllebeholder, 2500 m ³	598	239,2

Tabel 3: Gødningsopbevaringsanlæg på ejendommen

- Hvis gyllen ikke suges direkte over i gyllevogn med påmonteret læssekran, skal påfyldning af gyllevognene foregå på støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter en periode med daglig påfyldning er afsluttet.
- Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne. Eventuelt spild skal opsamles. Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderne kan rumme den udpumpede mængde gylle.

Øvrige emissioner (lugt, støj, lys, støv og skadedyr)

Lugt

- Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener så vidt muligt begrænses. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at overflader holdes rene og tørre. Stalde inklusive ventilationssystemet skal rengøres minimum én gang årligt.
- Såfremt der opstår lugtgener, som kommunen vurderer er væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, skal husdyrbruget lade foretage undersøgelse med henblik på at begrænse lugtkilderne. Undersøgelsen skal drøftes med kommunen, og husdyrbruget skal gennemføre de nødvendige tiltag til reduktion af generne.

Støj

- Bidraget fra ejendommen til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må i det åbne land, i byzone og ved samlet bebyggelse ikke overskride følgende værdier, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder":

Tidspunkt	Støjgrænser Det åbne land dB(A)	Støjgrænser Byzone dB(A)	Støjgrænser Samlet bebyggelse dB(A)	Reference tidsrum (Midlingstid)
Hverdage kl. 07-18	55	45	45	8 timer
Lørdag kl. 07-14	55	45	45	7 timer
Lørdag kl. 14-18	45	40	40	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07-18	45	40	40	8 timer
Aften, alle dage kl. 18-22	45	40	40	1 time
Nat, alle dage kl. 22-07	40	35	35	½ time

Tabel 4: Støjgrænser

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved nærmeste nabos udendørs opholdsarealer, maks. 15 m fra beboelsen. Støjgrænserne må i samlet bebyggelse og byzone ikke overskrides noget sted i området.

Hvis tilsynsmyndigheden, på baggrund af en orienterende støjmåling, finder det nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser overholdes. Tilsynsmyndigheden kan dog kun kræve dette dokumenteret en gang årligt.

Målingerne/beregningerne skal være en "Miljømåling – ekstern støj", og skal udføres af en person eller firma, som findes på Miljøstyrelsens sidste reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at "Miljømåling – ekstern støj". Udgifterne til støjmålingen afholdes af husdyrbruget.

Lys

12. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Støv

13. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

Fluer og skadedyr

14. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning, m.v. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.). Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikret stand, m.v. med henblik på at forhindre gode levedmuligheder for rotter.
15. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet.

Reststoffer og affald

Døde dyr

16. Døde dyr skal opbevares overdækket og på betonspalter eller andet tilsvarende underlag. Opbevaringen må ikke give anledning til væsentlige lugtgener og må ikke medføre uhygiejniske forhold.

Spildevand

17. På befæstede arealer må der ikke ske oplag af foder m.v., der med evt. regnvand kan tilføres overflade- eller grundvand. Et eventuelt spild af sådanne stoffer på befæstede arealer uden afløb til gyllebeholder skal straks opsamles.
18. Afløbsbrønde, tagnedløbsbrønde og lignende skal sikres, så der ikke ved eventuelle uheld kan afledes gylle til drænsystemet.
19. Eventuel vask af maskiner, redskaber og transportvogne skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevand til opsamlingsbeholder. Alternativt kan rengøringen foregå på arealer, hvor der er vegetation.

Olie og diesel

20. Olie og diesel skal opbevares i overjordiske beholdere på fast bund uden afløb, så spild kan opsamles.
21. Tankning af brændstof skal ske under opsyn.
22. Tanke skal være sikret mod påkørsel.

Kemikalier og andre stoffer

23. Kemikalier, rengøringsmidler, medicin, foderstoffer m.v., skal opbevares således, at de ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip. Et eventuelt spild af sådanne stoffer på befæstede arealer uden afløb til gyllebeholder skal straks opsamles.

Ressourceforbrug

24. El- og vandforbrug skal registreres en gang om året.
25. Der skal gennemføres kontrol af elinstallationer herunder ventilationsanlæggene af en autoriseret elinstallatør mindst hvert 5. år.
26. Der skal i nye stalde anvendes LED-belysning og der skal skiftes til lavenergilysstofrør i stalde og lader, når de eksisterende er udtjente.
27. Staldanlæggets vandinstallationer skal repareres og vedligeholdes løbende.

Uheld

28. Der skal udarbejdes en beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst 1 gang om året. Den skal være let tilgængelig og synlig for ansatte.

Egenkontrol

29. Det årlige el- og vandforbrug skal kunne dokumenteres i mindst 5 år.
30. Kontrolrapport (mindst hvert 5. år) for elinstallationerne og ventilationsanlæggene skal kunne fremvises.

C. Offentlighed og klagevejledning

Annoncering af ansøgningen om miljøgodkendelse

Ansøgning om miljøgodkendelse har været offentlig annonceret i perioden fra d. 28. januar 2021 til og med d. 11. februar 2021 på Haderslev Kommunes hjemmeside for at informere offentligheden om ansøgningen og tidligt inddrage denne i beslutningsprocessen (jf. husdyrbrugloven § 55 stk.3).

Der indkom ingen bemærkninger til høringen. Udkast til miljøgodkendelse er sendt til en enkelt nabo.

Høring af parter om udkastet til miljøgodkendelse

Udkast til miljøgodkendelse blev den 14. september 2021 udsendt i partshøring.

Udkast til miljøgodkendelse blev sendt til dem, som har anmodet herom, og sendt til naboer og andre berørte med oplysning om en frist på 30 dage til at kommentere udkastet (jf. husdyrbrugloven § 55. stk. 4)

Haderslev Kommune har vurderet, at parter i denne sag er ansøger og ejer selv, andre berørte myndigheder, og eventuelle beboelser, som ligger indenfor lugtkonsekvenszonen på 1015 meter, samt ejere af de ejendomme, som matrikulært støder op til ejendommen, hvor husdyrbrugets anlæg er placeret.

Der er ikke kommet høringssvar i høringsperioden.

Annoncering af afgørelse

Miljøgodkendelsen er meddelt den 28. oktober 2021.

Miljøgodkendelsen er offentliggjort på DMA.mst.dk den 28. oktober 2021.

Orientering om denne afgørelse er sendt til følgende:

Som e-mail eller brev med vedhæftet fil:

- Ansøger Kobbegaard ApS c/o Gustav From Jessen, Løntvej 20, 6100 Haderslev)
e-mail: jessen.g@slffarmer.dk

Som e-mail med vedhæftet fil:

- Ansøgers konsulent: SvineRådgivningen I/S v/ Kira Langkjer
e-mail: kij@sraad.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København
e-mail: dn-haderslevsager@dn.dk
- Det Økologiske råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N
e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, DOF, Vesterbrogade 140, 1620 København V.
e-mail: natur@dof.dk

Som e-mail med link til hjemmesiden dma.mst.dk:

- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Syd, Nytorv 2, 1. sal, 6000 Kolding
e-mail: sesyd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia
e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup
e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1 1651 København V
e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 12188, 1017 København K.
e-mail: fbr@fbr.dk
- Lokalfd. Danmarks Naturfredningsforening Haderslev, Bent Karlsson, Højgårdsvej 9, Brøndlund, 6500 Vojens
e-mail: Bent.Karlsson1@outlook.dk
- Lokalfd. Danmarks Sportsfiskerforbund v/ Morten Ringive
e-mail: mri@fleggaard.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten
e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, DOF Sønderjylland v/ Jørn V. Sørensen, Kongevej 64, 6100 Haderslev
e-mail: haderslev@dof.dk

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. husdyrbruglovens § 76.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk

Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til Haderslev Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på 900 kr. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i klageportalen. Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Haderslev Kommune.

Haderslev Kommune videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som træffer afgørelsen om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget inden klagefristens udløb den 25. november 2021.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Haderslev Kommune i klageportalen.

Haderslev Kommune kan oplyse, at det af husdyrbrugloven § 81, stk. 1 fremgår, at en klage ikke har opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Hvis du påbegynder udnyttelse af miljøgodkendelsen inden klagefristens udløb, er det dog på egen regning og risiko.

Når Haderslev Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen.

Der er ifølge offentlighedsloven ret til aktindsigt i alle dokumenter, der vedrører sagen.

Civilt søgsmål

Et eventuelt sagsanlæg skal ifølge § 91 i husdyrbrugloven, være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er modtaget, eller – hvis sagen påklages – inden 6 måneder efter, at den endelige afgørelse foreligger.

Martin Skovbo Hansen

Sagsbehandler

Haderslev Kommune

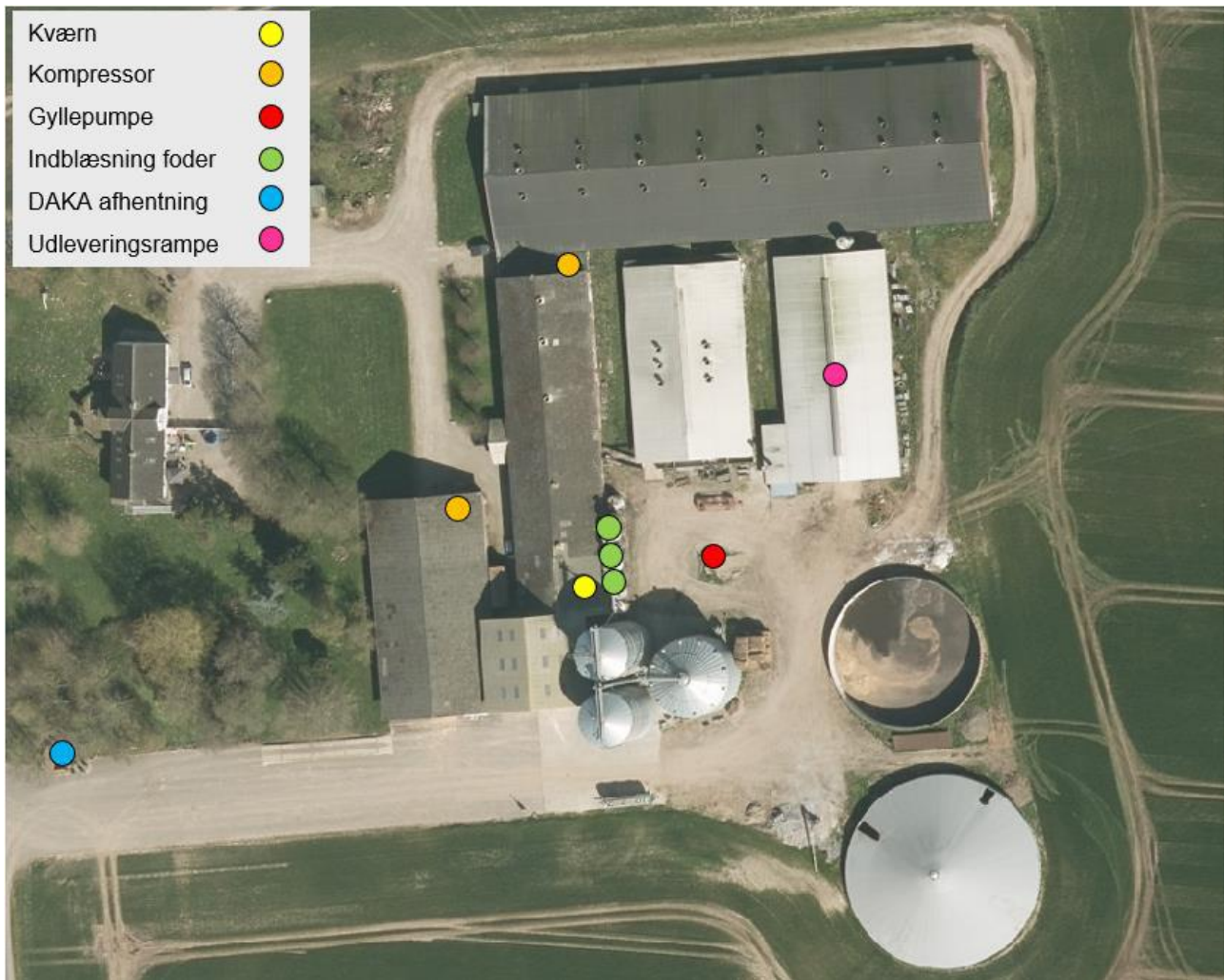
D. Bilag

Bilag 1: Oversigtskort

Oversigt over bygningernes anvendelse

Silo nord for udleveringsrum anvendes ikke.

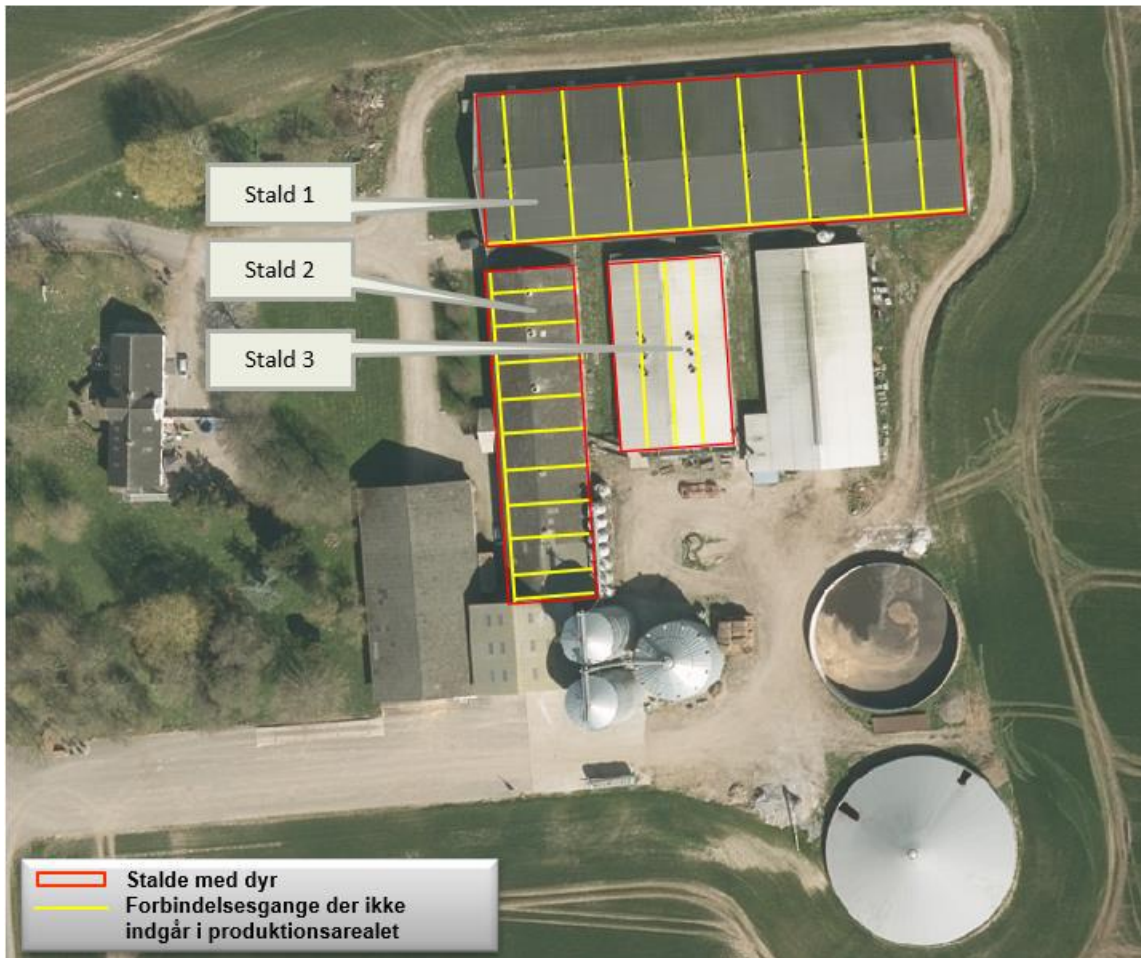
Oversigt støj- og støvkilder

Oversigt fra ansøgning i husdyrgodkendelse.dk

Bilag 2: Produktionsarealer

Stald 1

Staldens størrelse er opmålt til 91,9 m * 29,0 m
I staldens længde er der en gang på 2 m * 91,9 m
I staldens bredde er der 8 gange á 80 cm * 27 m
I alt

Indsat i husdyrgodkendelse.dk

= 2.665,1 m²
= 183,8 m²
= 172,8 m²
= 2.308,5 m²
= 2.320 m²

Stald 2

Staldens størrelse er opmålt til 60,6 m * 17,0 m
I staldens længde er der en gang på 1,2 m * 60,6 m
I staldens bredde er der 10 gange á 80 cm * 15,8 m
I alt

Indsat i husdyrgodkendelse.dk

= 1030,2 m²
= 72,72 m²
= 126,4 m²
= 831,08 m²
= 840 m²

Stald 3

Staldens størrelse er opmålt til 36,4 m * 22,0 m
I staldens længde er der 3 gange på 80 cm * 36,4 m
I alt

Indsat i husdyrgodkendelse.dk

= 800,8 m²
= 87,36 m²
= 713,44 m²
= 720 m²

Staldafsnit benyttes ikke i ansøgt drift ⓘ

Stald 1   Kildehøjde: 6 m   Ventilation: **Mekanisk ventilation**   Størrelse: 2665 m² ▾

Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ? ⓘ

(#257051) Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%) BAT-forudsætning: Eksisterende staldafsnit	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen	Udgør: 2320 m ² ▾
Samlet produktionsareal udgør		87.1 %	2320 m²

Staldafsnit benyttes ikke i ansøgt drift ⓘ

Stald 2   Kildehøjde: 6 m   Ventilation: **Mekanisk ventilation**   Størrelse: 1028 m² ▾

Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ? ⓘ

(#406688) Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv BAT-forudsætning: Eksisterende staldafsnit	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen	Udgør: 140 m ² ▾
(#257052) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv BAT-forudsætning: Eksisterende staldafsnit	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen	Udgør: 700 m ² ▾
Samlet produktionsareal udgør		81.7 %	840 m²

Staldafsnit benyttes ikke i ansøgt drift ⓘ

Stald 3   Kildehøjde: 6 m   Ventilation: **Mekanisk ventilation**   Størrelse: 801 m² ▾

Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ? ⓘ

(#257053) Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%) BAT-forudsætning: Eksisterende staldafsnit	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen	Udgør: 720 m ² ▾
Samlet produktionsareal udgør		89.9 %	720 m²

Bilag 3: Afløbsplan

E. Miljøkonsekvensrapport til § 16 a stk. 1

Miljøkonsekvensrapport
§16a Miljøgodkendelse af husdyrbruget på

**Olufskærvej 51
6100 Haderslev**

Udarbejdet af

SvineRådgivningen

Marts 2020

Datablad:

Ansøger	Kobbelgaard Aps
Kontakt	Gustav Jessen, Løntvej 20, 6100 Haderslev
Husdyrbrugets adresse	Olufskærvej 51, 6100 Haderslev
Matrikel og ejerlav	7 – Lunding, Starup
CHR	52797
CVR	40649441
Konsulent	SvineRådgivningen v/ Kira Langkjer e-mail: kij@sraad.dk tlf.: 96424616 / 24258165
Ansøgningskema(er):	216804 i Husdyrgodkendelse.dk
Bilag til ansøgningen	Beredskabsplan

Indholdsfortegnelse

Generelle forhold	4
Projektets omfang	4
Tidligere godkendelser	4
Ikke teknisk resumé	4
Overblik over stalde og produktioner	5
Produktionsarealer – beskrivelser og kortbilag	5
Lokalisering	7
Faste afstandskrav	8
Landskabet og planforhold	8
Alternativer	9
Energiforbrug	9
Konsekvensvurdering	9
Vandforbrug	9
Konsekvensvurdering	9
Lugt	9
Konsekvensvurdering	10
Støj	10
Konsekvensvurdering	10
Støv	11
Konsekvensvurdering	11
Lys	12
Konsekvensvurdering	12
Fluer og skadedyr	12
Konsekvensvurdering	12
Transport	12
Konsekvensvurdering	13
Spildevand	13
Konsekvensvurdering	14
Husdyrgødning og foder	14
Konsekvensvurdering	15
Affald	15
Konsekvensvurdering	15
Ammoniakemission	15
Påvirkning af natur	18
Beskyttede naturtyper efter naturbeskyttelsesloven	18
Konsekvensvurdering	21
BAT ammoniak	22
Konsekvensvurdering	23
Befolkningen og menneskers sundhed	24
Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kat 1- og 2 natur samt bilag 4 arter	24
Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima	25
Materielle goder, kulturarv og landskab	26
Bilag 1	27

Generelle forhold

Projektets omfang

Ansøger har indsendt ansøgning om uændret drift i eksisterende produktionsbygninger. Ansøgningen er indsendt via husdyrgodkendelse og med skema nr.: 216804

I forbindelse med denne ansøgning, opføres der ikke nybyggeri.

For eksisterende staldanlæg vil der ske en omlægning af godkendelse fra stiplads- til produktionsareal, hvilket betyder at der ikke sker ændringer i ejendommens drift. Det ansøgte produktionsareal er 3.880 m².

Tidligere godkendelser

Bedriften har en godkendt anmeldelse fra juni 2012.

Ikke teknisk resumé

Ansøger ønsker en miljøgodkendelse af eksisterende drift, hvor der vil ske en omlægning af godkendelse fra stiplads- til produktionsareal. Produktionsarealet er uændret og er på 3.880 m².

Det generelle ammoniakreduktionskrav samt niveauet for BAT er opfyldt, da det er eksisterende stalde.

Ejendommen ansøges som et ikke IE-brug, da produktionen udgør smågriseproduktion samt en mindre andel polteproduktion.

Anlægget ligger med god afstand til følsomme naturområder – nærmeste naturområde er kategori 3, en mose der er beliggende 520 m NV for produktionsbygningerne. Dette medfører en merdeposition på 0,0 kg NH₃-N pr. ha pr. år.

Nærmeste kategori 2 er to overdrev beliggende mellem 1,3 – 1,7 km NØ fra produktionsbygningerne. Ejendommen har en beregnet totaldeposition på 0,1 NH₃-N pr. ha pr. år til områderne.

Nærmeste kategori 1 natur er to områder med Elle- og askeskov beliggende mellem 1,3 og 1,7 km SØ for ejendommen. Ejendommen har en beregnet totaldeposition på 0,0 NH₃-N pr. ha pr. år. Der er i beregningerne til kategori 1 taget højde for kumulative vurderinger.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Vernsgårdvej 35, beliggende 180 m NØ for den ansøgte bygningsmasse. Husdyrbruget ligger på adressen Olufskærvej 51, 6100 Haderslev, ca. 1,7 km SØ for Starup, der er nærmeste byzone.

Ejendommen overholder alle afstandskrav ift. De beregnede geneafstande for lugt til både enkeltbeboelser, samlede bebyggelser og byzoner.

Der er tale om en godkendelse af eksisterende drift, hvilket betyder at der ikke er vurderet på alternative placeringer eller udvidelsesmuligheder. Anlæggets nuværende placering er lovlig og opført efter forudgående vurderinger og tilladelser fra Haderslev Kommune.

Alle mål og gulvtyper er hentet på tegningsmateriale tilsendt af Haderslev kommune og er godkendt af ejer– ejendommen er ikke besøgt af ansøgers konsulent.

Miljøteknisk redegørelse - Anlægget

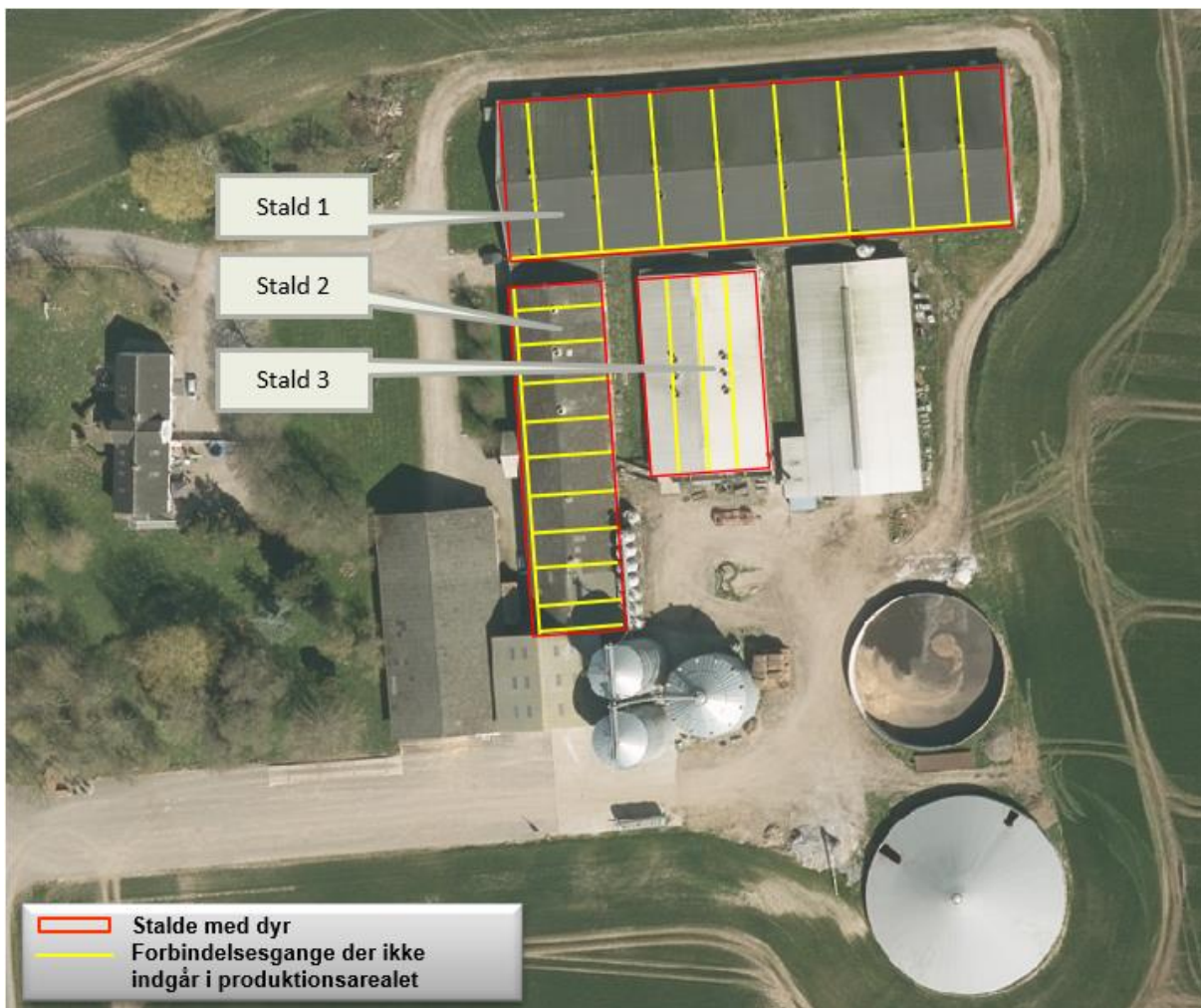
Overblik over stalde og produktioner

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 1	2665	Mekanisk ventilation	6 m	(#257051) Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%)	0	2320
Stald 2	1028	Mekanisk ventilation	6 m	(#406688) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv (#257052) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0 0	140 700
Stald 3	801	Mekanisk ventilation	6 m	(#257053) Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%)	0	720
Sum						3880
Nudrift						
Stald 1	2665	Mekanisk ventilation	6 m	(#257054) Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%)	0	2320
Stald 2	1028	Mekanisk ventilation	6 m	(#257056) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	840
Stald 3	801	Mekanisk ventilation	6 m	(#257058) Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%)	0	720
Sum						3880
8 års drift						
Stald 1	2665	Mekanisk ventilation	6 m	(#257055) Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%)	0	2320
Stald 2	1028	Mekanisk ventilation	6 m	(#257057) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	840
Stald 3	801	Mekanisk ventilation	6 m	(#257059) Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%)	0	720
Sum						3880

Produktionsarealer – beskrivelser og kortbilag

Oversigt over bygningernes anvendelse

Oversigt over produktionsarealerne

Stald 1

Stalden er indrettet med klimastier, der er etableret med delvis spaltegulv. Da der er gyllekanaler under det faste gulv, er staldsystemet i husdyrgodkenelse.dk anført som drænet gulv og spalter. Stalden er opmålt til 2.665 m² og der er fratrukket et par gange, hvilket betyder at der i stalden er et produktionsareal svarende til 2.320 m².

Stald 2

Stalden er indrettet med klimastier, der er etableret med delvis spaltegulv. Der ønskes fremadrettet mulighed for at have polte i denne stald. Der ansøges derfor om mulighed for flexgruppe, så der er mulighed for enten smågrise eller polteproduktion. Stalden er opmålt til 1.028 m² og der er fratrukket et par gange, hvilket betyder at der i stalden er et produktionsareal svarende til 840 m².

Stald 3

Stalden er indrettet med klimastier, der er etableret med delvis spaltegulv. Da der er gyllekanaler under det faste gulv, er staldsystemet i husdyrgodkenelse.dk anført som drænet gulv og spalter. Stalden er opmålt til 801 m² og der er fratrukket et par gange, hvilket betyder at der i stalden er et produktionsareal svarende til 720 m².

Udleveringsrum

Udleveringsrummet anvendes når der udleveres grise. Her samles grisene og vil være opstaldet i udleveringsrummet i 3-4 timer. I denne opstaldningsperiode, synes dyrene af dyrlæge inden dyrene læsses på lastbiler. I udleveringsrummet har dyrene adgang til vand. Efter læsning af smågrisene, vaskes udleveringsrummet med højtryksrensere.

Management:

DANISH Produktstandard er indført. Heri indgår afsnit om bortskaffelse af døde dyr, miljøbeskyttelse og etiske regler for svineproduktion. Der føres regnskab med energiforbruget via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsnet. Antallet af dyr optælles en gang årligt ved kalenderårets slutning og indberettes til CHR-registeret. Planer for håndtering af uheld og ulykker er beskrevet i "Beredskabsplanen". Udstyr der anvendes på ejendommen i produktionen repareres og vedligeholdes efter behov. Området omkring ejendommen rengøres efter behov.

Rengøring og desinficering:

Alle sektioner iblødsættes før vask med lavtryksvanding af sti- og gangarealer. Herefter højtryksrensens stibund, inventar og vægge mens loftet skylles ned med koldt vand. Sektionen lukkes og der tilsættes varme for udtørring af staldrummet. Når sektionen er tør, desinficeres stalden forud for indsættelse af nye grise.

Overbrusning i svinestalde:

Der er etableret overbrusning i staldene. Overbrusningen virker som temperaturregulering for dyrene og fordi der bruses med koldt vand vil rumtemperaturen samtidig falde. Herved mindskes ammoniakfordampningen fra kanaler og overflader. Samtidig styres dyrenes gødeadfærd til de områder hvor stibunden er køling og fugtig, - disse arealer placeres mest hensigtsmæssigt på drænet stibund (spaltearealer).

Bedst tilgængelige staldteknologi;

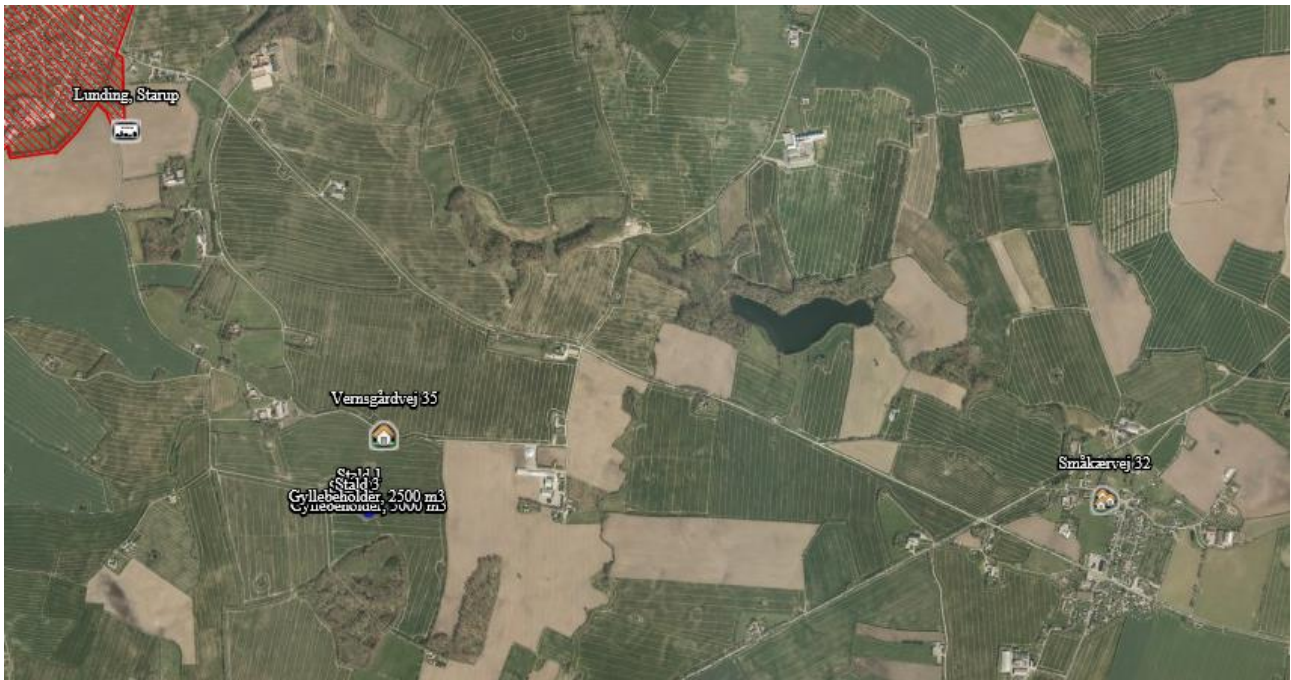
En mindre del af stipladserne til smågrise er indrettet med delvist fast bund, hvilket er BAT-teknologi (byggeblad 106.03-52).

Lokalisering

Husdyrbruget ligger på adressen Olufskærvej 51, 6100 Haderslev ca. 1,7 km sydøst for Starup, der er nærmeste byzone.

Nærmeste samlede bebyggelse er Hejsager, der er beliggende ca. 3,1 km øst for den ansøgte bygningsmasse.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Vernsgårdvej 35 der er beliggende hhv. ca. 180 m nordøst for den ansøgte bygningsmasse.

Faste afstandskrav

Afstandskravene i henhold til §6 i Husdyrloven er overholdt, da husdyrbrugets anlæg **IKKE** er beliggende;

- Indenfor eksisterende eller fremtidig byzone eller sommerhusområde
- I et område i landzone der er lokalplanlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller offentlige formål herunder rekreative områder, institutioner o. lign.
- I en afstand af mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Afstandskravene i henhold til §8 i Husdyrloven er overholdt – herunder er vurderet;

- Almene forsyningsanlæg > 50 m
- Vandløb, dræn og søer > 15 m (125 m vest for ejendommen er beliggende en sø)
- Off. Vej og privat fællesvej > 15 m (Der er ca. 70 m fra husdyrproduktionen til Olufskærvej)
- Levnedsmiddelvirksomhed > 25 m
- Afstand til beboelse på samme ejendom > 15 m
- Naboskel > 30 m

Afstanden til ikke almene vandforsyningsanlæg på 25 m er ikke overholdt. Vandboringen er beliggende i det sydvestlige hjørne. Der sker ingen ændringer i bygningsmassen.

Landskabet og planforhold

Ejendommen er beliggende indenfor et område, der er udpeget som særlig værdifuldt landbrugsområde. Den sydlige gyllebeholder, er delvis beliggende indenfor et område, der er udpeget som et større sammenhængende landskab. Stuehuset smat den sydlige gyllebeholder, er beliggende indenfor potentielle økologiske forbindelser.

Nærmeste natur omkring ejendommen er et overdrev, beliggende ca. 520 m nordvest for ejendommen. Se alle beregninger til naturområder i skema nr. 216804.

Produktionsbygningerne er fri af kirkebyggelinjer, å- og søbeskyttelse samt beskyttede sten- og jorddiger.

Ejendommen er beliggende indenfor skovbyggelinje.

Der ønskes omlægning af godkendelse fra stiplads- til produktionsareal, der betyder, at der ønskes godkendelse til at tilpasse produktionen. Der sker ingen ændringer i forhold til det samlede produktionsareal. Det ansøgte produktionsareal er 3.880 m².

Alternativer

Fordi der er tale om en godkendelse af eksisterende og uændret drift, er der ikke vurderet på alternative placeringer eller udvidelsesmuligheder. Der er med nærværende ansøgning alene tale om en godkendelse af eksisterende drift.

Anlæggets nuværende placering og indretning er opført efter forudgående vurderinger og tilladelser fra Haderslev Kommune.

Energiforbrug

Ejendommen er en moderne svinebesætning, hvor blandt andet fodrings- og ventilationsanlæg kendetegnes ved høj energiudnyttelse. Staldbelysningen er tilsluttet en timer, således forbruget minimeres.

Elektricitet anvendes til lys og ventilation. Ejendommens årlige estimerede elforbrug til produktionen forventes at være 260.000 kWh. Stalden opvarmes med halmfyr. Det årlige estimerede elforbrug til produktionen og stuehuset anslås at være 400-500 tons halm.

Konsekvensvurdering

Produktionen foregår i eksisterende og uændret bygningsramme. Det er ikke ansøgers vurdering af den ansøgte omlægning af godkendelsen fra stiplads til produktionsareal vil medføre ændringer i ejendommens drift, der vil have konsekvenser for ejendommens nuværende energiforbrug.

Vandforbrug

Der er installeret drikkebrug i alle stalde, hvilket betyder at vandspild opsamles i foderkrybber og vandspild undgås.

Stald og stuehus forsynes med vand egen boring. Der er et estimerede forbrug for husdyrbruget ca. 9.500 m³ årligt til drikkevand og rengøring i svineproduktionen. Hertil kommer husholdningens eget forbrug af vand.

Lovpligtig overbrusning er tids- og temperaturstyret. Stalde sættes i blød før vask, hvilket nedsætter det efterfølgende vandforbrug til vask.

Konsekvensvurdering

Produktionen foregår i eksisterende og uændret bygningsramme.

Det er ikke ansøgers vurdering af den ansøgte omlægning af godkendelsen fra stiplads- til produktionsareal vil medføre ændringer i ejendommens drift, der vil have konsekvenser for produktionens nuværende vandforbrug.

Lugt

Lugt stammer primært fra stalde. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med pumpning, omrøring samt udbringning af husdyrgødning.

Det fremgår af beregninger at den beregnede lugtgenafstand til nærmeste nabo uden landbrugspligt, samlet bebyggelse samt byzone er overholdt.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Vernsgårdvej 35	0	FMK	216,4	216,4	236,5	Ja
 Småkærvej 32	0	NY	526,2	526,2	3173,5	Ja
 Kelstrup, Vilstrup	0	FMK	684,4	684,4	2709,2	Ja
 Lunding, Starup	0	NY	715,2	715,2	1789,7	Ja

Konsekvenszone: 1015 m

Konsekvensvurdering

Husdyrbrugets beliggenhed er i landzone, med god afstand til naboer. Det er således ansøgers vurdering at ændringen til stipladsmodellen ikke vil give anledning til lugtgener for de omkringboende.

Støj

Støj kan forekomme fra ventilationsanlæg, af- og pålæsning af grise, forarbejdning og transport af foder, kørsel med landbrugsmaskiner og øvrig transport til og fra ejendommen.

Ved så- og høsttid vil aktivitetsniveauet mht. transporter og forekomsten af støv og støj følgelig være højere end den øvrige del af året. Til daglig vil der være begrænset støj fra ventilationsanlæg, foderanlæg, motoriserede køretøjer og transporter.

Transporter til og fra ejendommen vil primært foregå i dagtimerne (fra kl. 05.00), mens ventilationsstøj må forventes hele døgnet, dog vil ventilationsanlægget generelt køre mindre i aften- og nattetimer grundet lavere udendørstemperatur. Døre og vinduer er normalt lukkede i svinebesætninger, og derfor vurderes at støjniveauet fra dyrene i stalden at være meget lav.

Foderanlægget vil køre flere gange i døgnet i forbindelse med blanding af foder samt i forbindelse med udfodring. Disse aktiviteter forventes kun af afgive en mindre form for støj.

Foderet til soejendommen, opbevares ligeledes på denne ejendom.

Konsekvensvurdering

Produktionen foregår i eksisterende og uændret bygningsramme

Støj fra husdyrbruget som følge af nedenstående aktiviteter vurderes ikke at være væsentlige for omgivelserne. Herved lægges der vægt på, at det åbne land betragtes som landbrugets erhvervsområde, og at omboende til en vis grad må acceptere de gener, som landbrugets aktiviteter medfører.

Der vil i forbindelse med miljøgodkendelsen stilles støjvilkår, som omfatter hele ejendommen, dog undtaget transporter uden for selve ejendommen.

Skulle der således mod forventning indgå berettigede støjklager, kan kommunen efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget at udføre akkrediterede støjmålinger, samt om nødvendigt påbyde støjdæpende tiltag, eksempelvis i form af støjvolde eller anden placering af støjklager.

Det er ikke ansøgers vurdering af den ansøgte omlægning af godkendelsen fra stiplads til produktionsareal vil medføre ændringer i ejendommens drift, der vil have afgørende konsekvenser for produktionens støjbidrag til omgivelserne.

Støv

Der kan opstå støvgener ved kørsel med korn. Kornet opbevares i udendørs siloer og efter rensning af kornet, køres kornet i containere. Alt håndtering af foder, foregår indendørs, hvilket betyder at der vil forekomme minimale støvgener i forbindelse med håndtering af korn/foder.

Se nedenstående oversigt: Støv- og støjklager for placering af disse på bedriften.

Konsekvensvurdering

Produktionen foregår i eksisterende og uændret bygningsramme

Støv fra husdyrbruget som følge af ovenstående aktiviteter vurderes ikke at være væsentlige for omgivelserne. Herved lægges der vægt på, at det åbne land betragtes som landbrugets erhvervsområde, og at omboende til en vis grad må acceptere de gener, som landbrugets aktiviteter medfører.

Det er ikke ansøgers vurdering af den ansøgte omlægning af godkendelsen fra stiplads til produktionsareal vil medføre ændringer i ejendommens drift, der vil have afgørende konsekvenser for produktionens støvbidrag til omgivelserne.

Lys

Produktionen foregår i delvis lukkede stalde, - deraf begrænsede gener fra lys.

Der etableres ikke nye lyskilder i forbindelse med det søgte projekt, da det er eksisterende bygninger, hvor der ikke vil ske ændringer.

I vintermånederne er lyset i staldene tændt i minimum 8 timer.

Konsekvensvurdering

Produktionen foregår i eksisterende og uændret bygningsramme.

Det er ikke ansøgers vurdering at den ansøgte omlægning af godkendelsen fra stiplads- til produktionsareal medfører ændringer i ejendommens drift, der vil have konsekvenser for produktionens nuværende lysbidrag til omgivelserne.

Skulle der således mod forventning indgå berettigede klager over lysgener fra ejendommen, kan kommunen efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget at dæmpe ejendommens lyskilder, for eksempel ved at retningsbestemme udendørs lyskilder, så unødige fjernvirkninger undgås.

Fluer og skadedyr

Fluer på ejendommen bekæmpes primært ved at holde en god hygiejne i staldene. Produktionen kører i holddrift, hvor der er god tid til vask og udtørring inden indsættelse af nye dyr. Desuden har de mange daglige overbrusninger af gødearealet negativ indflydelse på fluernes levevilkår og formeringsevne.

Der er indgået aftale med autoriseret firma, der bekæmper rotter og mus. Der holdes orden og ryddeligt omkring ejendommen, så skadedyr ikke tiltrækkes af foderrester eller andet affald.

Skulle der opstå behov, iværksættes bekæmpelsesprogram i overensstemmelse med nyeste retningslinjer fra Institut for Agroøkologi.

Konsekvensvurdering

Der vil i forbindelse med miljøgodkendelsen stilles vilkår om bekæmpelse af fluer og skadedyr jævnfør retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi (Skadedyrslaboratoriet).

Dette vurderes at være tilstrækkeligt til at sikre en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse på ejendommen.

Transport

Transporter forekommer i forbindelse med levering og afhentning af levende og døde dyr.

Derudover transporter i forbindelse med husdyrgødning, foder, samt almindelig leverancer af forbrugsvarer til driften og dennes ansatte.

Se nedenstående oversigt over transporter;

Antal	Kapacitet pr. læs	Kommentar til transporten
Smågrise (til)	Traktor	Smågrisene transporteres til ejendommen i traktor med vogn. Transporterne foregår på hverdage (primært mandage og torsdage), indenfor normal arbejdstid (kl. 6-10).
30-kg grise (fra)	Lastbil	Grisene transporteres fra ejendommen 2-3 gange ugentligt. Grisene afhentes i lastbiler. Ejer har ikke indflydelse på afhentningen, da dette foretages af lastbiler der kører dyrene til

		aftager.
Døde dyr	Lastbil	Der afhentes døde dyr fra ejendommen efter behov (ca. 2-3 gange ugentligt). DAKA afhenter og planlægger transporten – ejer har ingen indflydelse på tidspunktet for afhentning.
Indkøbt tilsætningsstoffer	Lastbil	Indkøbt mineraler og soya leveres fra foderstof, hvor der kommer leverancer ca. 2 gange ugentligt. Transporter vil forekomme på hverdage i tidsrummet kl. 6.00-17.00.
Gylle	Traktor/lastbil	Husdyrgødningen afhentes af maskinstation. Lejer har ingen indflydelse for udbringningen af husdyrgødning.

Konsekvensvurdering

Ansøger har overfor beskrevet transporterne til ejendommen. Den ansøgte omlægning fra stiplads- til produktionsareal forventes ikke at aflede væsentlige ændringer i trafikken til/fra ejendommen.

Døde gruse opbevares til afhentning på dertil indrettet plads.

Mængden af foder samt husdyrgødning til/fra ejendommen er uændret.

Ud over de beskrevne transporter med foder, er transport med husdyrgødning den primære del af det samlede antal tunge transporter.

Ejer henviser til god landmandspraksis og præciserer for ansatte og vognmænd at transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

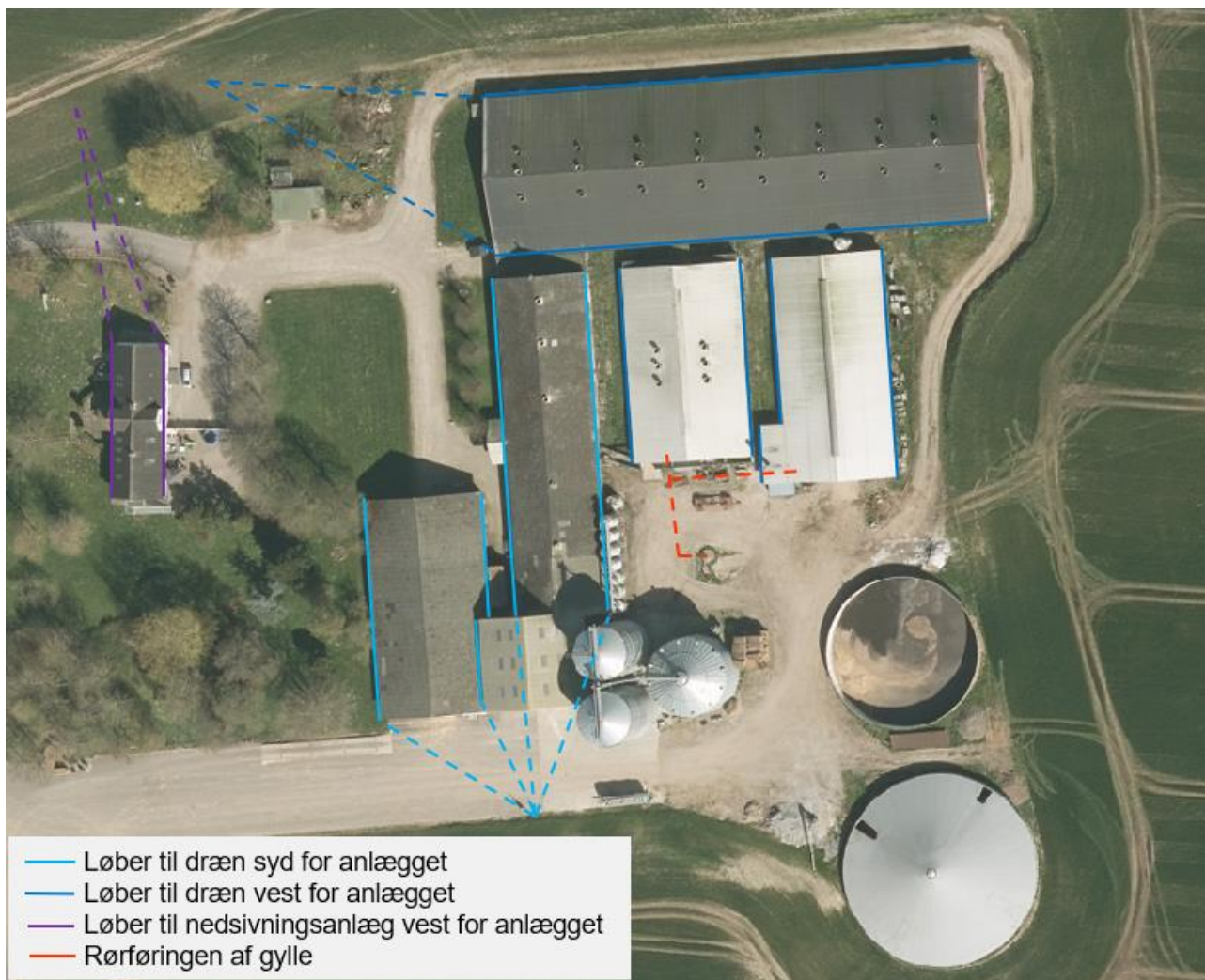
Antallet og typerne af transporter til og fra husdyrbruget er uændret og vurderes ikke at fravige fra, hvad der normalt må forventes fra husdyrbrug af denne type og størrelse.

Spildevand

Ændringen af husdyrbruget i eksisterende stalde, medfører ingen ændringer mht. håndtering af spildevand på ejendommen i forhold til husdyrbrugets drift.

Der er ikke sanitære tilslutninger fra produktionsbygningerne.

Spildevandet fra bedriften består af rengøringsvand fra staldanlæg, der ledes til gyllebeholder. Tagvandet fra eksisterende bygninger ledes til eksisterende dræn og videre til Lunding Bæk.

Konsekvensvurdering

Produktionen foregår i eksisterende og uændret bygningsramme uden ændringer.

Alle stalde er opført i hht. Gældende lov og afledning af husspildevand, tagvand fra driftsbygninger og overfladevand til grædt eller vandløb samt nedsivning er ikke omfattet af denne godkendelse, men kræver særskilt tilladelse.

Haderslev kommune har i forbindelse med tidligere godkendelser af bygningsmassen vurderet og godkendt afledningsforholdene.

Husdyrgødning og foder

For beskrivelse af risici henvises til Beredskabsplan – se vedhæftet.

Opbevaring af foder

Eget korn opbevares i 3 udendørs siloer (2 gastætte samt 1 amerikaner) samt 7 glasfiber siloer (ca. 18 tons) indtil det blandes og udfodres til besætningerne beliggende på Løntvej 20 samt Olufskærvej 51. Siloen der er placeret mellem stald 1 og udleveringsrummet anvendes ikke længere og er derfor tom.

Opbevaringskapacitet

Der tilledes husdyrgødning samt vand fra produktionen. Husdyrgødningen opbevares i gyllebeholder samt i kanaler under stalden. Husdyrgødningen pumpes til fortank og videre til

gyllebeholdere. Den samlede opbevaringskapacitet i gyllebeholdere på ejendommen svarer til 8.000 m³ (2.500 m³ og 5.500 m³).

Opbevaring af flydende gødning

Der opbevares flydende gødning i silo, til udkørsel på egne arealer. Siloen er placeret i en lavere silo beliggende nord for de 3 store siloer.

Konsekvensvurdering

Eftersom den ansøgte miljøgodkendelse ikke medfører væsentlige ændringer i foderforbrug eller opbevaring, er det ansøgers vurdering at de bestående vilkår til driften kan opretholdes uden ændringer. Således fastholdt ved vilkår til skadedyrsbekæmpelse og renholdelse af udenomsarealer ved siloer og i foderlade.

Ansøger forpligter sig via gødningsplanlægningen til at opretholde tilstrækkelig opbevaringskapacitet for husdyrgødning jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsens §11 og 12. Dette forhold kan på tilsyn kræves dokumenteret. Dette vurderes at være tilstrækkeligt til at sikre at produktionen til stadighed har rådighed over den nødvendige kapacitet.

Affald

Affald fra husdyrbruget kan typisk inddeles i følgende affaldsfraktioner;

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (pap, papir, jern, rengjort glas, metal, plastsække, paller etc.)
- Farligt affald (lysstofrør, pærer, spraydåser, batterier etc.)
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler, medicinrester etc.)
- Døde dyr
- Forbrændingseget affald (papirsække, emballage etc.)
- Deponeringseget affald

Forbrændingseget affald fra produktionen opbevares i container indtil afhentning af godkendt renovatør.

Ikke forbrændingseget affald opbevares i industricontainer og afhentes af Torben Clausen.

Klinisk risikoaffald opbevares i besætningsområdet i brudsikker og tæt emballage indtil aflevering til autoriseret firma.

Farligt affald sorteres og opbevares indendørs indtil bortskaffelse.

Døde dyr afhentes af DAKA fra dertil indrettet plads. Daka pladsen er beliggende på tilkørselsvejen til ejendommen.

Konsekvensvurdering

Der vil i forbindelse med miljøgodkendelsen stilles vilkår til produktionens håndtering og opbevaring af affald. Vilkåret vil blive kontrolleret ved tilsynsbesøg på ejendommen, hvor man også løbende har en dialog omkring forbedringer og nye tiltag op området.

Ammoniakemission

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og gulvtype i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

Ammoniakemissionen fra stalde og opbevaringslagret fremgår af nedenstående tabel. Den totale ammoniakemission fra husdyrbruget er i ansøgt drift på 4.932,8 kg NH₃N/år med en merdeposition i forhold til nudrift på 187,6 kg NH₃N/år og 187,6 kg NH₃N/år i forhold til 8-års drift.

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	4306,0	626,8	4932,8
Nudrift	4118,4	626,8	4745,2
8 års-drift	4118,4	626,8	4745,2

Ammoniakemission fra staldafsnit, opbevaringslagre og total ammoniakdeposition fra husdyrbruget.

Samlet resultat af ammoniakberegninger

Samlet emission: **4932,8** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **187,6** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **187,6** (kg NH₃-N/år)

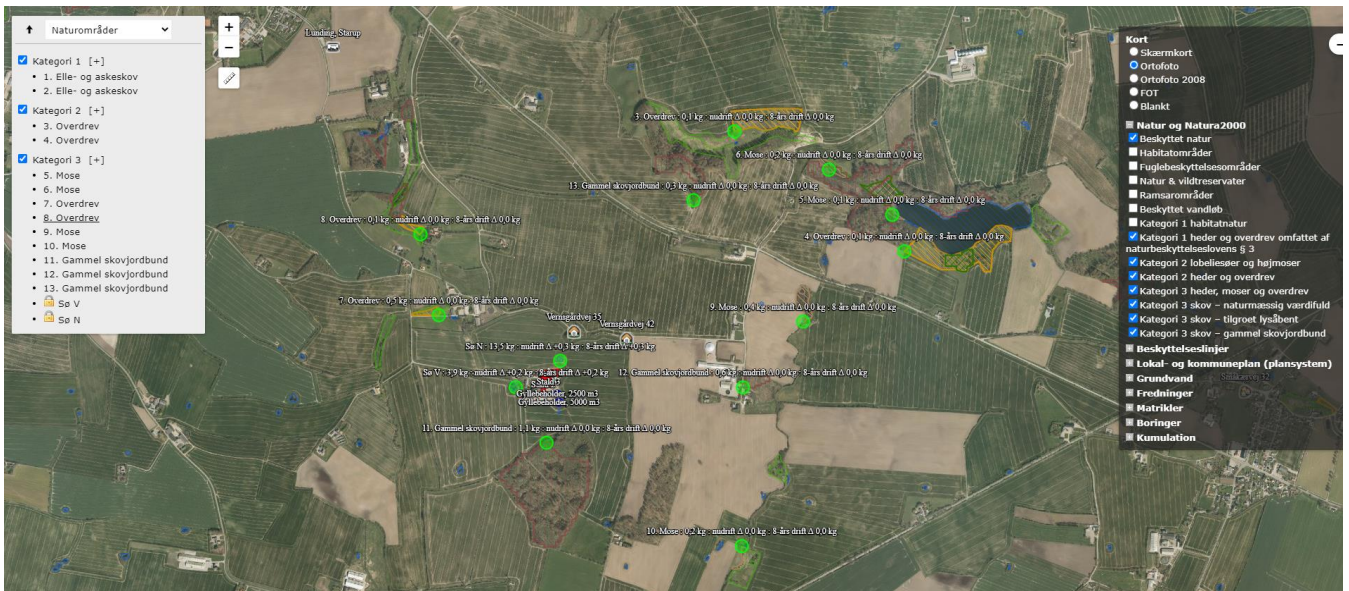
Husdyrbrugets ammoniakemission må ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af naturområder, der er beskyttede af europæisk lovgivning (Natura 2000 områder). Der må heller ikke ske påvirkning af naturområder, der er beskyttet af dansk lovgivning, eller som kan være leve- eller ynglelokaliteter for særligt beskyttede dyrearter (bilag IV arter).

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen kategoriserer naturen i kategori 1, 2 og 3 natur og fastsætter beskyttelsesniveauer som fremgår af nedenstående tabel.

Ammoniakfølsom natur	Beskrivelse	Krav
Kategori 1	Ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper uanset størrelse jf. bilag 3 pkt. D i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug hvis de er beliggende inden for et Natura 2000 område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev inden for et Natura 2000 område som er omfattet af § 3 i NBL4 (dvs. større end 2.500 m ²)	Max. Totaldeposition (stald og lager) afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2	Ammoniakfølsomme naturtyper som ligger udenfor Natura 2000 område: højmoser, lobeliesøer, heder der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i NBL og overdrev der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i NBL.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3	Ammoniakfølsomme naturtyper der ikke er omfattet af kategori 1 og 2 og som ligger uden for Natura 2000 område i form af heder, moser og overdrev der er omfattet af § 3 i NBL samt ammoniakfølsomme skove. For at være ammoniakfølsom skal skove være større end 0,5 ha og mere end 20 m bred og bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer og 1) hvor der har været skov på arealet i lang tid (i	Kommunen vurderer konkret, om der skal fastsættes vilkår om max. merdeposition, og hvad det nødvendige krav til max. deposition skal være. Kravet må dog ikke være under en max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år

	<p>størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«, 2) hvor skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller 3) hvor der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskogsarter, som er medtaget på listen "Arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove" og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.</p>	
<p>Beskyttede naturtyper der ikke hører under Kategori 1-3, men som efter en konkret vurdering, er ammoniakfølsomme.</p>	<p>Kan fx være enge, strandenge og søer</p>	
<p>* Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel): Antal husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH3-N pr. år indenfor 200 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH3-N pr. år indenfor 200-300 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH3-N pr. år indenfor 300-500 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH3-N pr. år indenfor 500-1.000 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH3-N pr. år indenfor 1.000-2.500 m</p>		

Krav til maksimal total- og merdeposition af ammoniak til natur

Husdyrets placering i forhold til de nærmeste naturområder

Påvirkning af natur

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Sø N	Kategori 3	Sagsbehandler	0	Bn	0,3	0,3	13,5
Sø V	Kategori 3	Sagsbehandler	0	Bn	0,2	0,2	3,9
13. Gammel skovjordbund	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,3
12. Gammel skovjordbund	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,6
11. Gammel skovjordbund	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	1,1
10. Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,2
9. Mose	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,4
8. Overdrev	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
7. Overdrev	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,5
6. Mose	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,2
5. Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1
4. Overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
3. Overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
2. Elle- og askeskov	Kategori 1	Ansøger	1	S	0,0	0,0	0,0
1. Elle- og askeskov	Kategori 1	Ansøger	2	S	0,0	0,0	0,0

Beskyttede naturtyper efter naturbeskyttelsesloven

Naturbeskyttelseslovens §3 omfatter søer større end 100 m², udpegede vandløb, heder, moder, strandenge, strandsumpe, ferske enge og biologiske overdrev. Der må ikke foretages ændringer i tilstanden af arealer, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens §3. Denne forpligtigelse påhviler til en hver tid ejeren af arealet. Ifølge husdyrbruglovens §16a skal kommunen i sin vurdering varetage hensynet til natur, der er beskyttet mod tilstandsændringer.

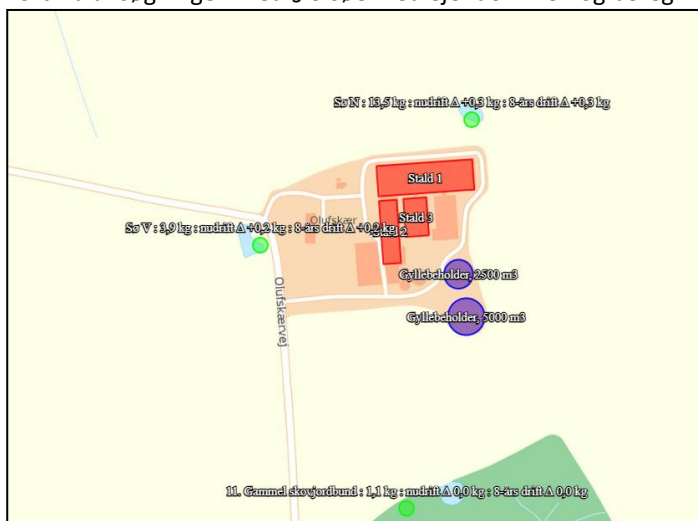
Ammoniakdeposition til §3 natur i nærheden af anlægget:

Naturområde	Afstand til anlæg	Merdeposition, nudrift (kg N/ha/år)	Merdeposition, 8 års drift (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)
Sø V	Ca. 110 m	0,2	0,2	3,9
Sø N	Ca. 35 m	0,3	0,3	13,5

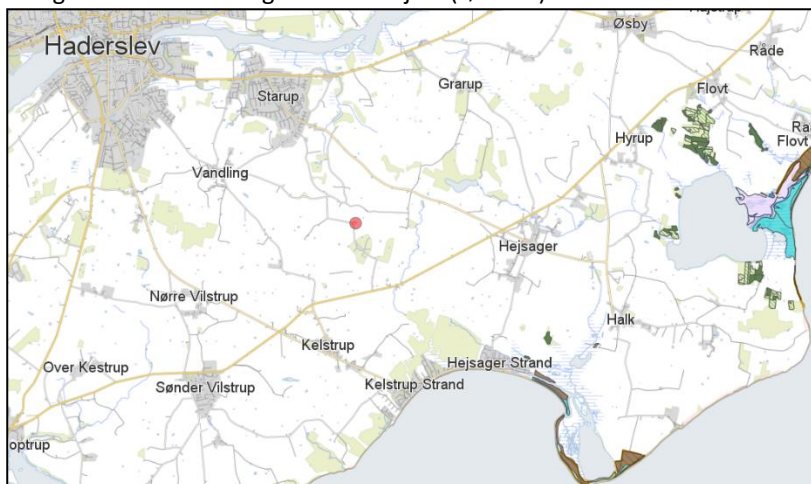
Da der sker en meremission fra anlægget, har det været relevant at lave en beregning til de nærmeste §3 naturområder, som ikke er kategori natur. Det er to søer, der ligger tæt på anlægget. Sø V (ca. 110 m vest for anlægget) og Sø N (ca. 35 m nord for anlægget). Merdepositionen til begge naturområder er dog begrænset til 0,2 og 0,3 kg N/ha/år – se skema herover. Ifølge DMU-notat af 26/06 2005 er der ingen målbar ændring af § 3 natur ved en afsætning af ammoniak på mindre end ca. 1 kg N/ha/år. Det vurderes på den baggrund, at søernes tilstand ikke vil ændre sig som følge af det ansøgte på Olufskærvej 51.

I øvrigt skal det fremgå af miljøkonsekvensrapporten, at man har forholdt sig til bilag IV arter. Følgende kort bør også indgå i rapporten evt. som bilag:

Kort fra ansøgningen med § 3 søer ved ejendommen og beregningspunkter:

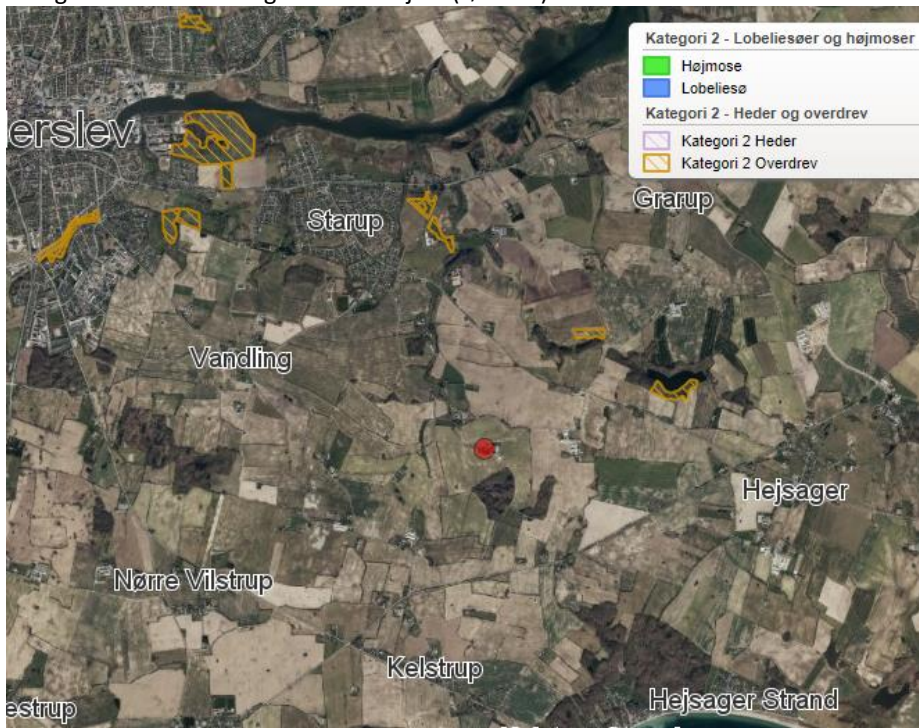

Kategori 1 natur omkring Olufskærvej 51 (rød dot):

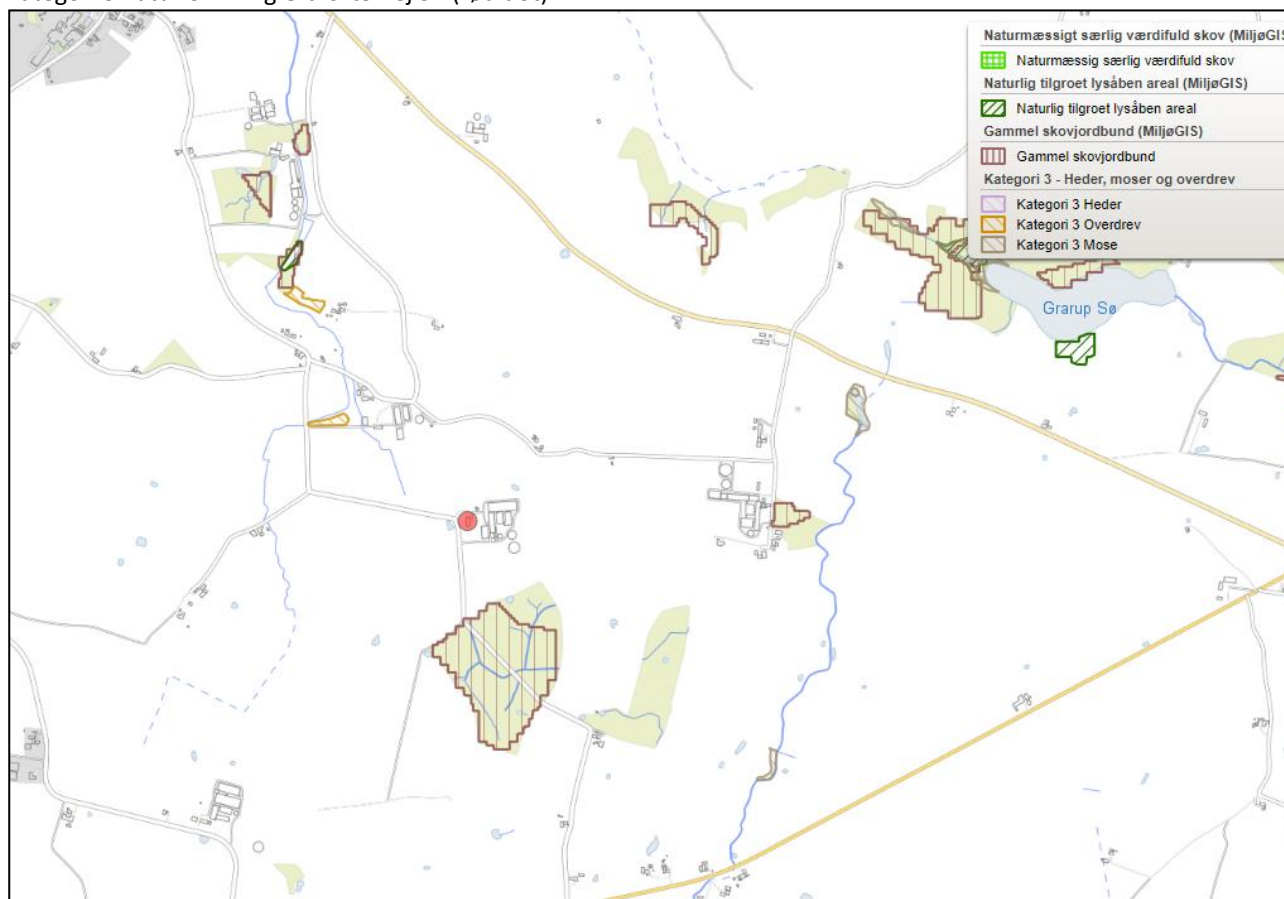

Kategori 2 natur omkring Olufskærvej 51 (rød dot):

Kategori 3 natur omkring Olufskærvej 51 (rød dot):

Konsekvensvurdering

KATEGORI 1 – Elle- og askeskov (9999) SØ for ejendommen

Der er kumulation med andre husdyrbrug beliggende mellem ansøgers drift og de markerede naturpunkter. Der skal jf. bilag 3 vurderes på totaldeponeringen til naturtypen, kravet til den ansøgte godkendelse er en maksimal deponering til naturområdet på 0,7-0,4-0,2 kg NH₃-N pr. ha pr. år afhængig af antallet af andre husdyrbrug der med deres produktion bidrager til afsætningen i samme naturpunkt. Besætningen deponerer efter ændringen 0,0 kg NH₃-N pr. ha pr. år.

Den ansøgte ændring opfylder således kravet til deponering på kategori 1 naturen.

KATEGORI 2

Der er kategori 2 overdrev beliggende nord og nordøst for produktionen i en afstand af 1,3-1,6 km. Der skal jf. bilag 3 vurderes på totaldeponeringen til naturtypen. Kravet til den ansøgte godkendelse er en maksimal deponering til naturområdet på 1,0 kg NH₃-N pr. ha pr. år. Besætningen deponerer efter den ansøgte godkendelse 0,1 kg NH₃-N pr. ha. pr. år. Den ansøgte produktion opfylder således kravet til deponering på kategori 2 natur.

KATEGORI 3

Naturtypen kræver ikke kumulativ vurdering.

Der er beliggende fire moser indenfor 1.650 m fra ejendommen. Der skal jf. bilag 3 laves en konkret vurdering af merdeponeringen til naturtypen såfremt denne ligger over 1,0 kg NH₃-N pr. ha pr. år. Besætningen mer-deponerer efter godkendelsen 0,0 kg NH₃-N pr. ha pr. år. Den ansøgte godkendelse opfylder således kravet til deponering på kategori 3 naturen, uden der laves yderligere vurderinger af påvirkningen fra det konkrete projekt.

Der er to §3 overdrev beliggende indenfor 820 m fra ejendommen. Der skal jf. bilag 3 laves en konkret vurdering af merdeponeringen til naturtypen såfremt denne ligger over 1,0 kg NH₃-N pr. ha pr. år. Besætningen mer-deponerer efter ændringen 0,0 kg NH₃-N pr. ha pr. år. Den ansøgte godkendelse opfylder således kravet til deponering på kategori 3 naturen, uden der laves yderligere vurderinger af påvirkningen fra det konkrete projekt.

Der er tre områder, som er udpeget som værende "gammel skovjordbund". Disse områder er beliggende mellem 170 – 980 m omkring ejendommen. Der skal jf. bilag 3 laves en konkret vurdering af merdeponeringen til naturtypen såfremt denne ligger over 1,0 kg NH₃-N pr. ha pr. år. Besætningen mer-deponerer efter ændringen 0,0 kg NH₃-N pr. ha pr. år. Den ansøgte godkendelse opfylder således kravet til deponering på kategori 3 naturen, uden der laves yderligere vurderinger af påvirkningen fra det konkrete projekt.

Der er to §3 søer beliggende mellem 36-115 m fra ejendommen. Haderslev kommune har vurderet, at der skal laves naturberegninger til de to søer. Der skal jf. bilag 3 laves en konkret vurdering af merdeponeringen til naturtypen såfremt denne ligger over 1,0 kg NH₃-N pr. ha pr. år. Besætningen mer-deponerer efter ændringen 0,2-0,3 kg NH₃-N pr. ha pr. år. Den ansøgte godkendelse opfylder således kravet til deponering på kategori 3 naturen, uden der laves yderligere vurderinger af påvirkningen fra det konkrete projekt.

Bilag IV-arter m.v.

Bilag IV-arter er arter, der fremgår af bilag IV i EU's habitatdirektiv. De beskrives som strengt beskyttede arter. Det betyder, at arternes yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges.

Af faglig rapport fra DMU nr. 635, Håndbog over dyrearter på habitatdirektivets bilag IV fremgår en liste over arters udbredelse i et grid på 10 km x 10 km fordelt over hele landet. Der er desuden udgivet en videnskabelig rapport i 2013 over overvågning af arter. Af rapporterne fremgår, at nedenstående arter kan være registreret i nærområdet til husdyrbruget.

Dansk navn:	
Vandflagermus	Myotis daubentonii
Brunflagermus	Nyctalus noctula
Sydflagermus	Eptesicus serotinus
Skimmelflagermus	Vespertilio murinus
Troldflagermus	Pipistrellus nathusii
Pipistrellflagermus	Pipistrellus pipistrellus
Dværgflagermus	Pipistrellus pygmaeus
Markfirben	Lacerta agilis
Stor vandsalamander	Triturus cristatus
Løvfrø	Hyla arborea
Spidssnudet frø	Rana arvalis
Strandtudse	Bufo calamita
Butsnudet frø	Rana temporaria

Liste over bilag IV-arter Ifølge Danmarks Miljøportal er der ikke registreret bilag IV-arter inden for 1.000 m fra husdyrbruget.

De potentielle bilag IV-arter, *kan* der forekomme flagermus, markfirben og padder.

Gamle bygninger og træer kan fungere som dagskjul og overvintringssted for flagermus. Der fjernes ingen bygninger i forbindelse med det ansøgte.

Flere af områdets søer og vådområder *kan* være levested for særligt beskyttede arter af padder.

Nærmeste potentielle levesteder for bilag IV-arter vil formentlig være i nogle af de omkringliggende naturarealer.

Markfirben findes typisk på åbne, varme, solrige lokaliteter som jernbane- og vejskråninger, sten- og jorddiger, heder, overdrev, grusgrave, strandenge, kystskrænter og sandede bakkeområder. Der findes umiddelbart ingen sådanne levesteder i nærheden af husdyrbruget.

Det vurderes, at bilag IV-arter potentielt kan findes i forbindelse med de registrerede § 3 arealer samt skove. Med merdepositioner på maksimalt 0,3 kg NH₃-N/ha/år i forhold til nudrift og 0,3 kg NH₃-N/ha/år i forhold til 8 års drift til kategori 3 natur og andre naturområder, vurderes ammoniakdepositionen derfor ikke at kunne medføre tilstandsændringer af de nærliggende naturområder. Ud fra betragtningen, at en merdeposition på 1 kg NH₃-N/ha/år ikke kan medføre en tilstandsændring af et § 3 naturområde, vurderes det, at det heller ikke vil kunne påvirke bilag IV-arter negativt. Pga. afstanden til potentielle yngle- og levesteder, herunder afstanden til nærmeste økologiske og potentielle økologiske forbindelser, da der ikke fjernes hverken høje gamle træer, stenbunker, jorddiger eller gamle bygninger, som kan være mulige opholdssteder, vurderes det derfor, at husdyrbruget ikke kan påvirke bilag IV-arters yngle- eller levesteder negativt.

BAT ammoniak

Beregnet BAT-emissionsgrænse ammoniak

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4306	627	4933
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4306	627	4933
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Den beregnede BAT-emissionsgrænse er således opfyldt.

Virkemidler til ammoniakreduktion anvendt i ansøgt drift

- Delvis spaltegulv i stald 2

Konsekvensvurdering

Husdyrgodkendelseslovens krav til opfyldelse af BAT er opfyldt.

Der vil i forbindelse med miljøgodkendelsen stilles vilkår til staldens bundtyper. Det er ansøgers vurdering at dette er tilstrækkeligt til at fastholde det beregnede udledningsniveau for ammoniak fra ejendommen.

BAT – management:

I henhold til BREFF dokumentet er der BAT at træne og uddanne medarbejdere, registrere og søge at minimere ressourceforbruget i produktionen, at minimere affaldsmængder og have fastlagte rutiner omkring sortering og bortskaffelse samt løbende at opdatere og udvikle en Beredskabsplan til brug ved ulykker eller utilsigtede hændelser med risiko for ansatte og omgivende miljø.

Husdyrbruget håndterer management på følgende måde;

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejderne er orienteret om at ejendommen er miljøgodkendt og hvilket ansvar der dermed følger.
- I driftsregnskabet registreres ressourceforbruget af vand, energi og indkøbt foder.
- Rengøring i og omkring bygninger foretages jævnlige med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at sikre der ikke opstår uhygiejniske forhold.
- I forbindelse med indretningen af produktionsanlægget er der fokus på, at indretningen tager hensyn til en rationel drift, af hensyn til ressourceforbruget i driften og de daglige arbejdsgange.
- Ud fra et proportionalitetshensyn er der fokus på hvilke staldsystemer der er bedst anvendelige i relation til miljø, arbejdsforbrug og dyrevelfærd for at fremtidssikre virksomheden.
- Der er udarbejdet Beredskabsplan.
- Der iværksættes et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er driftsklar.
- Der er faste rutiner i forhold til bortskaffelse af bedriftens affald.

BAT – foderstrategi:

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at sikre effektiv fodring gennem sammensætning af foderet og løbende kontrol, således det over den samlede vækstperiode tilpasses dyrenes behov.

Husdyrbruget håndterer foderet på følgende måde;

- Foderproduktion og indkøb af råvarer sker på grundlag af foderplanlægning.
- Der udarbejdes foderplaner med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen så unødigt spild af råvarer undgås.
- Der er faste aftaler omkring levering af råvarer.
- Foderanlæg justeres jævnlige, således tilpasses udfodret mængde løbende til dyrets vækst og behov.

BAT-vand og energi

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at registrere vandforbruget gennem måling og ved detektering/reparation af lækager.

Husdyrbruget håndterer vand og energi som følger:

- Lækager findes og repareres hurtigst muligt.
- Defekte drikkekopper udskiftes
- Drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt for at undgå spild.
- I forbindelse med rengøring iblødsættes staldene for at reducere vaskevandsforbruget

Belysning

- I vintermånederne er lyset i staldene tændt i minimum 8 timer, jf. Husdyrloven.

Ventilation

- Der anvendes frekvensregulerede ventilatorer i alle stalde. I forhold til traditionelle spjældregulerede ventilatorer, bruger disse mindre energi. Forskellen er at frekvensregulerede ventilatorer nedjusterer kapaciteten ved at bruge mindre strøm, hvor de spjældregulerede bruger den samme mængde strøm, uanset ventilationsbehov, men regulerer på spjældets åbning.
- Ventilationsanlægget tilses dagligt for driftsforstyrrelser.
- Anlægget justeres min. 2 gange årligt til hhv. sommer/vinterindstillinger for at modvirke unødigt energiforbrug.

BAT- opbevaringsanlæg

- Beholderne kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger.
- Beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.
- Lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse.
- Gyllen omrøres kun i forbindelse med tømning eller overpumpning til vogn.
- Tankene er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tankene hvert 10. år bliver kontrolleret for, om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Befolkningen og menneskers sundhed

Der er i materialet anført beskrivelser og beregninger af støj, støv og lugt. Således er det påvist at man i en radius omkring anlægget må forvente visse gener forbundet med enten luftkvalitet eller støj fra ejendommen. Ingen af de beskrevne fokusområder giver anledning til en belastning der ligger ud over de ved lov fastsatte grænseværdier eller geneafstande for produktioner af denne type.

Der er i forbindelse med sagens behandling stillet vilkår til en kontinuert overvågning af besætningens belastning i lokalområdet via de kommunale tilsyn i besætningen. Skulle der imod forventning konstateres gener hos naboer og i lokalområdet, er der fastsat vilkår til dokumentation af genernes omfang og retningslinjer for problemløsning.

Det er derfor ikke ansøgers opfattelse at de beskrevne arbejdsfunktioner og den heraf afledte virkning vil give anledning til en påvirkning som kan have konsekvenser for sundheden hos omkringboende.

Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kat 1- og 2 natur samt bilag 4 arter

Der er udført beregninger af ammoniakdepositionen til naturtyper beliggende indenfor 4.100 meter fra ejendommen. Der findes ingen arealer med særlig værdifuld natur, som er beskyttet efter kategori 1 eller kategori 2 i husdyrbrugsloven inden for en afstand af 1,4 km fra anlægget.

Det vurderes derfor, at ændringen til stipladsmodellen ikke har væsentlig påvirkning på noget særligt værdifuld natur.

Ingen af ejendommens bygninger ligger i Natura 2000-område.

Nærmeste habitatområde er Lillebælt (Habitatområde nr. 96) ca. 3,5 km sydøst for produktionsanlægget.

Det er vurderet ud fra ammoniakdepositionsberegninger til nærmeste liggende naturområder samt afstanden fra produktionsanlægget til Natura 2000-områderne, at nedfald af ammoniak, der skyldes emission fra projektet, ikke er til skade for de beskyttede Natura 2000-områder. Det er vurderet, at projektet hverken i sig selv eller i kumulation med andre påvirkninger og bidrag fra andre projekter har skadevirkning på Natura 2000-områderne eller de naturtyper og arter, der forekommer i de internationale naturbeskyttelsesområder, herunder udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne.

Flere af arterne, som er opført på EU-habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter), er observeret i Haderslev Kommune, men er ikke registreret i umiddelbar nærhed af Olufskærvej 51. Det kan dog ikke udelukkes, at de forefindes.

Ansøger vurderer med baggrund i oplysninger om den ansøgte drift, at projektet ikke medfører ændringer af naturområder, der påvirker bilag IV-arter eller deres levesteder.

Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.

Forureningen af vand, luft og jord påvirker menneskers helbred og skader naturen. Hvor farlig forureningen er, afhænger både af hvilke stoffer, og hvor store mængder, der er tale om.

Luftforureningen i Danmark typisk kommer fra køretøjer, skibe, fritidsfartøjer brændeovne, fra erhvervsvirksomheder og fra energiproduktion. I Danmark får vi også skadelige stoffer blæst ind over grænserne.

Jordforurening stammer fra virksomheder og industri, som gennem tiden har brugt mange kemikalier. Utætte tanke eller ødelagte kloakledninger kan også være skyld i, at olie og kemikalier har forurennet jorden.

Der er i materialet anført beskrivelser og beregninger af ammoniakudledning, næringsstofudledning målt af dyr samt bedriftens samlede produktion af næringsstof til udbringning på tilknyttede arealer. Besætningens samlede udledning af ammoniak er beskrevet og beregnet jf. Vejledende emissionsgrænseværdier der er opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik i besætningen.

Den faste del af næringsstofferne som ligger bundet i husdyrgødningen, håndteres og fordeles i hht. bedriftens mark- og gødningsplan. Planen udarbejdes af eksperter på området og indsendes hvert år til kontrol og godkendelse i Plantedirektoratet. Arealer og gødningsfordeling er ikke længere en del af husdyrgodkendelsen for bedriften og er derfor heller ikke kommenteret yderligere i materialet.

Ingen af de beskrevne fokusområder giver anledning til en belastning der ligger ud over de ved lov fastsatte grænseværdier for produktioner af denne type.

Det er derfor ikke ansøgers opfattelse at de beskrevne arbejdsfunktioner og den heraf afledte virkning vil give anledning til en påvirkning som kan have konsekvenser for vand, luft eller klima omkring produktionen.

Materielle goder, kulturarv og landskab.

Anlægget er beliggende i et landbrugslandskab med spredtliggende gårde. Landskabet er åbent med læhegn langs markerne.

Ejendommen er beliggende i et område, som i henhold til kortlægningen i Danmarks Miljøportal ikke er omfattet af fredninger eller bygge- og beskyttelseslinjer.

I henhold til kommuneplanen er området ikke udpeget som skovrejsningsområde, værdifuldt eller uforstyrret landskab, særlig natur, eller omfattet af geologiske, økologiske, eller kulturhistoriske udpegninger. Ejendommen ligger i et område, der i kommuneplanen er udpeget til jordbrugsformål, som i henhold til kommuneplanens retningslinjer, hovedsageligt skal anvendes til jordbrugserhverv.

Der godkendes et husdyrbrug i eksisterende ramme og uændret drift. Således er aktiviteterne samlet hvor man kan få optimal udnyttelse af staldanlæg samt faciliteter til foderopbevaring, - forarbejdning, udfodring samt lagre til husdyrgødning. Anlægget fremstår som en stor men samlet enhed der knytter sig til adressen og de aktiviteter der allerede er på stedet.

Staldanlægget fremstår i dæmpede farver, som falder godt i med omgivelserne og det omgivende landskab.

Ansøger vurderer, at den aktuelle placering af det eksisterende ikke forringer de landskabelige, kulturhistoriske, rekreative samt natur- og miljømæssige værdier i området.

Bilag 1

Stald 1

Staldens størrelse er opmålt til 91,9 m * 29,0 m	= 2.665,1 m ²
I stalden længde er der en gang på 2 m * 91,9 m	= 183,8 m ²
I staldens bredde er der 8 gange á 80 cm * 27 m	= 172,8 m ²
I alt	= 2.308,5 m ²
<i>Indsat i husdyrgodkendelse.dk</i>	= 2.320 m ²

Stald 2

Staldens størrelse er opmålt til 60,6 m * 17,0 m	= 1030,2 m ²
I staldens længde er der en gang på 1,2 m * 60,6 m	= 72,72 m ²
I staldens bredde er der 10 gange á 80 cm * 15,8 m	= 126,4 m ²
I alt	= 831,08 m ²
<i>Indsat i husdyrgodkendelse.dk</i>	= 840 m ²

Stald 3

Staldens størrelse er opmålt til 36,4 m * 22,0 m	= 800,8 m ²
I staldens længde er der 3 gange på 80 cm * 36,4 m	= 87,36 m ²
I alt	= 713,44 m ²
<i>Indsat i husdyrgodkendelse.dk</i>	= 720 m ²